БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган

№ 13 (5942) | 1950 оной январиин 18, среда | Сэн 20 мүнгэн

Узбекскэ ССР-эй Верховно Соведэй Президиумдэ Узбекскэ ССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ Узбекистанай КП(б)-гэй Центральна Комитедтэ

ССР Союзай Министрнүүдэй Совет ба Бүхэсоюзна Коммунистическэ (большевигүүдэй) партиин Центральна Комитет болбол Узбекскэ Советскэ Социалистическэ Республикын тогтоогдоhоор 25 жэлэй ойн үдэр Советскэ Узбекистанай хүдэлмэришэд, колхознигууд ба интеллигенцидэ ахадүүгэй амаршалга хүргэнэ.

Агууехэ Октябрьска Социалистическэ революци хадаа ахадүүгэй единэ, эбдэршэгүй бата союз дотор нэгэдэhэн СССР-эй бүхы арадуудай хүгжэхэ үргэн зам нээгээ. Большевигүүдэй коммунистическэ партиин хүтэлбэри доро, агууехэ ород арадай ба манай ороной ондоошье арадуудай ахадүүгэй туhаламжаар, Узбекистанай ажалшад политическэ, экономическа ба национальна дарлалтаhаа хэтэдээ сүлөөрөөд, социалистическэ ажабайдал сүлөөтэйгөөр зохёогшод болоhон байна.

Гүрэнэй сүлөөтэ хүгжэлтын 25 жэлэй хугасаа соо, ленинско-сталинска национальна политикые хөлбэршэгүйгөөр бэелүүлhэнэй ашаар, Узбекскэ Советскэ Социалистическэ Республика хадаа ажахын ба культурын бүхы hалбаринуудтаа ехэ амжалтануудые туйлаа. Сталинска табанжэлнүүдэй турша соо промышленностиин шэнэ hалбаринууд: текстильнэ, металлургическа, машина бүтээлгын, нүүрhэнэй, нефтиин, химическэ hалбаринууд тогтоогдоо.

Колхозууд ба совхозуудые хүгжөөhэн ба бэхижүүлhэнэй, шэнэ машинанууд болон түрүү агротехникые дэлгэрүүлhэнэй ашаар, республикын хүдөө ажахы үндэр дээдэ хэмжээндэ дэбжээ. Узбекистанда газар уhалалгын ехэ барилганууд эрхилэгдэжэ, тарилгануудые нилээд үргэдхэхэ ба хлопогой ургасые дээшэлүүлхэ арга олгоhон байна.

Советскэ засагай жэлнүүдтэ узбек арадай формоороо национальна, удхаараа социалистическэ культура hалбаран бадараа. Республика доторнь 34 дээдэ hургуули, 92 техникум, эхин ба дунда 4,5 мянга үлүүтэй hургуулинууд хүдэлмэрилнэ; национальна советскэ интеллигенциин олон тоото кадрнууд бии болгогдоо.

Советскэ засаг хадаа узбек эхэнэрые дарлалтаhаа сүлөөлэн, тэрээнние гүрэнэй байгуулалтада эдэбхитэйгээр хабаадуулаа.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай жэлнүүдтэ Узбекистанай ажалшад Советскэ Союзай бүхы арадуудтай хамтадаа фронт дээрэ эрэлхэг зоримгойгоор тэмсэжэ ба тыл дотор шэн зоригтойгоор ажаллажа, дайсаниие дары түргэн бута сохихо ябадалда туhалаа. Мүнөө Узбекскэ Советскэ Социалистическэ Республикын хүдэлмэришэд, колхознигууд ба интеллигенци дайнай хойто тээ арадай ажахые hэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ табанжэлэй түсэбые болзорhоонь урид дүүргэхын түлөө амжалтатайгаар тэмсэжэ байна.

ССР Союзай Министрнүүдэй Совет ба Бүхэсоюзна Коммунистическэ (большевигүүдэй) партиин Центральна Комитет болбол республикынь тогтоогдоhоор 25 жэлэй ойтой дашарамдуулан, Узбекскэ Советскэ Социалистическэ Республикын ажалшадта баяр хүргөөд, узбек арад республикынгаа арадай ажахын ба культурын улам hалбаран бадархын түлөө, манай Советскэ Социалистическэ Эхэ ороной хүсэ шадалые бэхижүүлхын түлөө эсэшэ сусашагүйгөөр сашадаа тэмсэхэ гэжэ этигэнэ.

ССР СОЮЗАЙ МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕТ.

БҮХЭСОЮЗНА КОММУНИСТИЧЕСКЭ (большевигүүдэй) ПАРТИИН ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕТ.

Узбекскэ Советскэ Социалистическэ Республикын Верховно Соведэй Президиумдэ

Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай Верховно Соведэй Президиум болбол республикынь тогтоогдоhоор 25 жэлэй ойтой дашарамдуулан, Узбекскэ Советскэ Социалистическэ Республикын хүдэлмэришэд, колхознигууд ба интеллигенцидэ халуун баяр хүргэнэ.

Агууехэ Октябрьска социалистическэ революци хадаа узбек арадые национальна дарлалтаhаа ба политическэ эрхэгүй байдалhаа хэтэдэнь сүлөөлөөд, Узбекистанай экономическа ба культурна хүгжэхэ үргэн ехэ зам нээгээ.

Советскэ засагай жэлнүүдтэ узбек арад болбол Ленин — Сталинай партиин хүтэлбэри доро, агууехэ ород арадай ахадүүгэй туhаламжаар, ажахын ба культурна байгуулалтадаа ехэ амжалтануудые туйлаа. Узбекистан гээгдэнги заха хизаар байhан аад, hалбаран мандагша социалистическэ республика болоо. Республика доторнь хүндэ ба хүнгэн промышленностиин хэдэн олон предприятинууд шэнээр тогтоогдоо, хүдөө ажахынь уhалалгын үргэн ехэ түхеэрэлгэнүүдтэй томо колхозно механизированнэ ажахы болгогдоо.

Узбек арад культурна байгуулалтын хэрэгтэ ехэ амжалтануудые туйлаhан байна. Республика доторнь hургуулинууд ба дунда hургуулинууд, театрнууд, кино ба культурно-гэгээрэлэй ондоо эмхи зургаанууд үргэн олоор тогтоогдоо. Узбекскэ ССР-эй наукануудай Академи нээгдэнхэй, дээдэ hуралсалай хэдэн олон газарнууд ба научно-шэнжэлэлгын институдууд хүдэлмэрилнэ, энэ хадаа национальна интеллигенциин кадрнуудай саг үргэлжэ ургаха ябадал хангана.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай жэлнүүдтэ узбек арад Советскэ Союзай бүхы арадуудтай хамтадаа фронтнууд дээрэ өдэбхи түгэлдэрөөр дайлалдаа, тыл дотор шэн зоригтойгоор ажаллажа, дайсаниие илаха ябадал туйлалгада туhалаа.

Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай Верховно Соведэй Президиум болбол социалистическэ байгуулалтын хэрэгтэ саашадаа амжалтануудые туйлахыень Узбекскэ Советскэ Социалистическэ Республикын ажалшадта хүсөөд, узбек арад дайнай хойто тээхи сталинска табанжэлые болзорhоонь урид дүүргэхын түлөө, республика доторхи ажахын ба культурна байгуулалтын улам ехэ дэбжэлтын түлөө, Советскэ Социалистическэ гүрэнэй, хүсэ шадалые бэхижүүлхын түлөө саашадаа эсэшэ сусашагүйгөөр тэмсэхэ гэжэ этигэнэ.

Узбекскэ Советскэ Социалистическэ Республика мандаха болтогой!

СОВЕТСКЭ СОЦИАЛИСТИЧЕСКЭ РЕСПУБЛИКАНУУДАЙ СОЮЗАЙ ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМ.

Эмхидхэлэй ба агитационно-пропагандистска хүдэлмэриин далайсые үргэдхэхэ

Бурят-Монголой ажалшад бүхы советскэ арадтаяа хамта СССР-эй Верховно Соведтэ hунгалтада шэнэдэд ехэнүүд амжалтатайгаар ерэжэ ябана. Республикын промышленность 1949 онойнгоо жэлэй түсэбые 105,7 процент дүүргэжэ, дайнай урда тээхи 1940 оной хэмжээе 60,6 процентээр дээшэлээ. Дайнай hүүлэй табанжэлэй дурбэн жэлэйнь түсэб 102,8 процент дүүргэгдээ.

Республикын колхозууд ба совхозууд мүн элитэ илалтануудые туйлаа. Энэ үнгэрэгшэ жэлдэ урда жэлнүүдтэ орходоо үндэр ургаса хуряагдаа, 1949 ондо бүхы малаймнай тоо толгой 164 мянгаар олон болоо. Гүрэндэ таряа тушаалга болзорhоо урид дүүргэгдэжэ, энэ жэлдэ урда жэлэйхиhээ нэгэ миллион ехэ пүүд таряа тушаагдаа.

Үйлэдбэриин-ажахын дэбжэлтэ болбол ажалшадай материальна ба культурна хэмжээе нилээд дээшэлүүлээ.

Гэбэшье, туйлаhан амжалтануудhаараа hанаагаа амархагүй, харин ходол урагшаа зорихо гэhэн нүхэр Сталинай заабариие бидэ мартахагүй ёhотойбди, юуб гэхэдэ манай промышленность, хүдөө ажахы болон культурада дутуу дунданууд үшөөл олон байна.

hая үнгэрhэн, ВКП(б)-гэй Обкомой VII пленум болбол «СССР-эй Верховно Соведтэ hунгалтануудтай дашарамдуулан партийна организацинуудай хэхэ эмхидхэлэй ба агитационно-пропагандистска хүдэлмэри тухай» асуудалые зүбшэн хэлсээд, «олониитын политическэ ба ажалай эдэбхиие шэнэ дэбжэлдые хангахын тула, эмхидхэлэй ба агитационно-пропагандистска хүдэлмэриие бүхы хэмжээгээр шангадхаха» ябадал хадаа областной партийна организациин шухалын шухала зорилго гэжэ зааба.

hунгалтануудтай дашарамдуулан партийна организацинуудай хэхэ бүхы эмхидхэлэй ба агитационно-пропагандистска хүдэлмэри хадаа арадтаяа манай партиин холбооe улам нигтарүүлхэ, коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй блогые советскэ арадай морально-политическэ нэгэдэлые бүри бэхижүүлхэ, hунгалтануудта hунгагшадай тон эдэбхитэй хабаадалгые хангажа, СССР-эй Верховно Соведэй депутадуудаар Ленин — Сталинай хэрэгтэ эсэстээ хүрэтэр бэеэ үгэнхэй эрхим хүнүүдые hунгаха хэрэгые хангаха зорилготой юм.

Верховно Соведтэ hунгалтануудые амжалтатай hайнаар үнгэргэхын тула партийна организацинууд тон нарин нигтаар, саг соонь бэлэдхэл ябуулжа, hунгуулиин участогууд болон комиссинуудые байгуулгада шухала анхаралаа хандуулха уялгатай.

СССР-эй гражданинуудай hунгуулиин бүгэдэниитын эрхые бэелүүлхэ хэрэгтэ hунгагшадай список зохёолго айхабтар ехэ удхашанартай юм. Энэ хадаа hунгуулиин кампанидахи нийтэ-политическэ хэрэг мүн. Тиимэhээ список зохёолго хадаа «СССР-эй Верховно Соведтэ hунгалтануудые хэхэ тухай Дүримэй» эрилтын ёhоор, тон наринаар үнгэргэгдэжэ, hунгуулиин эрхэтэй бүхы гражданинууд списогтэ оруулагдаха ёhотой. Гэхэтэй хамта, баhа hунгаха эрхэгүй хүнүүдэй списогтэ оруулагдахагүйн хойноhоо ажаглан хараха хэрэгтэй. Энэ шухала хэмжээ-ябуулгые hайнаар үнгэргэхын тула партийна, советскэ, профсоюзна, комсомольско эдэбхитэн, интеллигенци, студентнүүд болон hургуулиин дээдэ классуудай hурагшанар, элсүүлэгдэхэ ёhотой.

hунгуулиин кампаниин үедэ агитационно-пропагандистска хүдэлмэри илангаяа үргэнөөр дэлгэрүүлэгдэхэ ёhотой. Колхознигууд, хүдэлмэришэд ба интеллигенцидэ СССР-эй Конституциие, hунгуулиин сталинска системые, социализм байгуулгада советскэ арадай туйлаhан бүхэдэлхэйн-түүхэтэ илалтануудые, капиталистическэ байгуулгада орходоо советскэ социалистическэ байгуулгын булюу хүсэтэй байhые ойлгуулха шухала, коммунизмын түлөө советскэ арадай тэмсэлдэ Ленин—Сталинай партиин хүтэлбэрилхы ба шэглүүлхы үүргые бүхы агитационно-пропагандистска хүдэлмэридөө үргэнөөр ба гүнзэгыгөөр харуулха хэрэгтэй. Мүн Бурят-Монголые социалистическэ ёhоор шэнэдхэн байгуулгада, манай республикын ажалшадай амжалтануудые пропагандалгада анхаралаа табиха шухала. Энэ зорилгые бүрин хүсэд дүүргэхын тула, ВКП(б)-гэй Обкомой пленум болбол агитационно-олониитын хүдэлмэриин бүхы формо, арга зэбсэгүүдые—ажалшадай митинг, суглаан, политическэ хөөрэлдөө, элидхэл, лекци, хэблэл, радио, кино гэхэ мэтые—хуу бараниинь үргэнөөр хэрэглэжэ, hунгагшадай дунда агитационно-пропагандистска хүдэлмэри бүхы хэмжээгээр дэлгэрүүлхэ гэжэ эрибэ. Энээнтэй хамта залуу hунгагшад, эхэнэрнүүд, үбгэд ба хүгшэдэй дунда тус тустань хүдэлмэри ябуулха хэрэгтэй. Агитационно-пропагандистска хүдэлмэри хадаа hунгуулиин участок дээрэ, агитпунктда, предприятинууд ба колхозуудта, hунгагшадай hууhан гэр байрада—хаа хаанагүй ябуулагдаха ёhотой.

Агитационно-пропагандистска хүдэлмэриин идейнэ хэмжээнь агитаторнууд болон пропагандистнуудhаа бүримүhэн шахуу дулдыдаха байна. Тиимэhээ агитаторнуудые томилолгодо тон шухала анхаралаа табиха шухала. Партийна, советскэ, комсомольско эдэбхитэй, интеллигенциин дундаhаа агитаторнууд дэбжүүлэгдэхэ ёhотой. Мүн урда болоhон hунгалтануудта хабаадалсаhан дүй дүршэлтэй хуушан агитаторнууд энэ кампанида бултадаа хабаадуулагдаха ёhотой.

СССР-эй Верховно Соведтэ hунгалтануудые эрхим hайнаар бэлэдхэлгэ ба үнгэргэлгэ хадаа коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй блогой шэнэ илалтые хангажа, манай ороной hалбаран хүгжэлгэдэ шэнэ шэнэ илалтанuудые асархань дамжаггүй.

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Областной организациин анхаралда

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой ИНФОРМАЦИОННО МЭДЭЭСЭЛ

Областной партийна организациин ээлжээтэ XVI конференциие үнгэргэхэ тухай

Областной партийна ээлжээтэ XVI конференциие 1950 оной апрелиин 1-дэ нээхэ гэжэ ВКП(б)-гэй обкомой hаяхан үнгэргэгдэhэн VII пленум тогтообо.

Областной партийна XVI конференциин хэлсэхэ зүйлнүүд:

1. Тоосоото элидхэлнүүд:
   а) ВКП(б)-гэй Областной Комитедэй
   б) Шалгалтын комиссиин.
2. hунгалтанууд:
   а) ВКП(б)-гэй Областной Комитедые,
   б) Шалгалтын комиссиие.

Түлөөлэгшэдые эльгээхэ нормо ба делегадуудые hунгаха гурим хадаа:

1. ВКП(б)-гэй 60 гэшүүдhээ шиидхэхы голостой нэгэ делегат.
2. ВКП(б)-гэй гэшүүдэй 80 кандидадуудhаа зүбшэхы голостой нэгэ делегат.

Делегадууд хадаа аймагуудай, городуудай ба районуудай (Улан-Удэ городто) партийна конференцинүүд дээрэ хаамал (нюуса) голосованяар hунгагдаха юм.

ВКП(б)-гэй ОБКОМ.

СССР-эй Верховно Соведтэ hунгаха hунгалта эрхилхэ hунгуулиин Центральна комиссиин составта кандидадуудые дэбжүүлгэ

ВЦСПС болбол hунгуулиин Центральна комиссиин составта нүхэр А. П. ОСИПОВЫЕ hанамжалба

Уржадэр, январиин 16-да, профсоюзуудай хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдэй хабаадалгатайгаар, ВЦСПС-эй Президиум сугларжа, ССР Союзай Верховно Соведтэ hунгаха hунгалта эрхилхэ hунгуулиин Центральна Комиссиин составта ВЦСПС-hээ кандидатура дэбжүүлхэ тухай асуудал зүбшэн хэлсэбэ.

hунгуулиин Центральна комиссиин составта ВЦСПС-эй секретарь нүхэр А. П. Осиповые ВЦСПС-hээ кандидат болгон дэбжүүлхэ гэжэ ВЦСПС-эй секретарь нүхэр Н. В. Попова дурадхал оруулба.

Нүхэр Поповагай дурадхалынь нэгэн hаналаар дэмжэгдээ.

ВЦСПС-эй Президиум болбол «СССР-эй Верховно Соведтэ hунгалтануудые хэхэ тухай Дүримэй» 36-дахи статьятай зохилдуулан, СССР-эй Верховно Соведтэ hунгаха hунгалта эрхилхэ hунгуулиин Центральна комиссиин составта ВЦСПС-эй секретарь нүхэр **Александр Петрович Осиповой** кандидатурые дэбжүүлхэ ба энээниие hунгуулиин Центральна комиссиин гэшүүн болгон баталхыень СССР-эй Верховно Соведэй Президиумые гуйха гэжэ нэгэн hаналаар тогтоогоо. (ТАСС).

Московско коммунистическэ организациhаа нүхэр Н. С. ХРУЩЕВОЙ кандидатура дэбжүүлэгдээ

ВКП(б)-гэй Московско комитет болбол СССР-эй Верховно Соведтэ hунгаха hунгалта эрхилхэ hунгуулиин Центральна комиссиин составта ВКП(б)-гэй Московско областной комитедэй секретарь нүхэр **Никита Сергеевич Хрущевые** Московско коммунистическэ организациhаа кандидат болгон дэбжүүлбэ.

Узбекистанай коммунистическэ партиhаа нүхэр Усман ЮСУПОВАЙ кандидатура дэбжүүлэгдээ

Узбекистанай Коммунистическэ (большевигүүдэй) партиин Центральна Комитет болбол СССР-эй Верховно Соведтэ hунгаха hунгалта эрхилхэ hунгуулиин Центральна комиссиин составта Узбекистанай КП(б)-гэй ЦК-гэй нэгэдэхи секретарь нүхэр **Усман Юсуповые** Узбекистанай коммунистическэ организациhаа кандидат болгон дэбжүүлбэ.

Казахстанай коммунистическэ организациhаа нүхэр Ж. ШАЯХМЕТОВЭЙ кандидатура дэбжүүлэгдээ

Казахстанай КП(б)-гэй Центральна Комитет болбол СССР-эй Верховно Соведтэ hунгаха hунгалта эрхилхэ hунгуулиин Центральна комиссиин составта Казахстанай КП(б)-гэй ЦК-гэй нэгэдэхи секретарь нүхэр **Ж. Шаяхметовые** Казахстанай коммунистическэ организациhаа кандидат болгон дэбжүүлбэ.

Политико-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзhаа нүхэр М. Ф. ШКИРЯТОВАЙ кандидатура дэбжүүлэгдээ

СССР-эй политико-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдэй профессиональна союзай Центральна Комитет болбол СССР-эй Верховно Соведтэ hунгаха hунгалта эрхилхэ hунгуулиин Центральна комиссиин составта нүхэр **Матвей Федорович Шкирятовые** СССР-эй политико-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзhаа кандидат болгон дэбжүүлбэ.

Ленинградска коммунистическэ организациhаа нүхэр В. М. АНДРИАНОВАЙ кандидатура дэбжүүлэгдээ

ВКП(б)-гэй Ленинградска комитет болбол СССР-эй Верховно Соведтэ hунгаха hунгалта эрхилхэ hунгуулиин Центральна комиссиин составта ВКП(б)-гэй Ленинградска областной ба городской комитедүүдэй секретарь нүхэр **Василий Михайлович Андриановые** Ленинградска коммунистическэ организациhаа кандидат болгон дэбжүүлбэ.

СССР-эй наукануудай Академиин президент С. И. ВАВИЛОВ—дээдэ hургуулиин ба научна эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдэй профессиональна союзhаа кандидат

Дээдэ hургуулиин ба научна эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдэй профессиональна союзай Центральна Комитедэй Президиум болбол СССР-эй Верховно Соведтэ hунгаха hунгалта эрхилхэ hунгуулиин Центральна комиссиин составта СССР-эй наукануудай Академиин президент академик **Сергей Иванович Вавиловые** дээдэ hургуулиин ба научна эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдэй профессиональна союзhаа кандидат болгон дэбжүүлбэ.

Нүхэр Н. А. МИХАЙЛОВ—Залуушуулай Бүхэсоюзна Ленинскэ Коммунистическэ Союзhаа кандидат

ВЛКСМ-эй Центральна Комитет болбол СССР-эй Верховно Соведтэ hунгаха hунгалта эрхилхэ hунгуулиин Центральна комиссиин составта ВЛКСМ-эй ЦК-гэй секретарь **Николай Александрович Михайловые** Залуушуулай Бүхэсоюзна Ленинскэ Коммунистическэ Союзhаа кандидат болгон дэбжүүлбэ.

Белоруссиин гүрэнэй эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзhаа нүхэр В. И. КОЗЛОВОЙ кандидатура дэбжүүлэгдээ

Гүрэнэй эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай Белорусска республиканска комитедэй Президиум болбол СССР-эй Верховно Соведтэ hунгаха hунгалта эрхилхэ hунгуулиин Центральна комиссиин составта Белорусска ССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ, Советскэ Союзай Герой, ВКП(б)-гэй гэшүүн нүхэр **Василий Иванович Козловые** Белорусска ССР-эй гүрэнэй эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзhаа кандидат болгон дэбжүүлбэ.

Киевскэ коммунистическэ организациhаа нүхэр А. А. ГРЫЗЫН кандидатура дэбжүүлэгдээ

КП(б)У-гэй Киевскэ Обкомой бюро болбол СССР-эй Верховно Соведтэ hунгаха hунгалта эрхилхэ hунгуулиин Центральна комиссиин составта КП(б)У-гэй Киевскэ обкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр **Алексей Андрианович Грызые** Киевскэ коммунистическэ организациhаа кандидат болгон дэбжүүлбэ.

Бакугай нефтьшэд мастер Гюль Бала АЛИЕВЫЕ дэбжүүлээ

«Сталиннефть» гэжэ түрүү трестын хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад СССР-эй Верховно Соведтэ hунгаха hунгалта эрхилхэ hунгуулиин Центральна комиссиин составта Социалистическэ Ажалай Герой **Гюль Бала Алиевые** Бакугай нефтьшэдhээ кандидат болгон дэбжүүлбэ.

Литвагай ЛКСМ-эй ЦК нүхэр С. В. АДОМАВИЧЮТЕЙН кандидатурые дэбжүүлээ

Литвагай Залуушуулай Ленинскэ Коммунистическэ Союзай Центральна Комитет болбол СССР-эй Верховно Соведтэ hунгаха hунгалта эрхилхэ hунгуулиин Центральна комиссиин составта Литвагай ЛКСМ-эй ЦК-гэй секретарь **Стефа Винцовна Адомавичютее** Литвагай Залуушуулай Ленинскэ Коммунистическэ Союзhаа кандидат болгон дэбжүүлбэ.

Ригын ажалшад врач В. К. ЭЛСИСЭЙ кандидатура дэбжүүлээ

Медицинскэ хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай Латвийска республиканска комитедэй Президиум болбол СССР-эй Верховно Соведтэ hунгаха hунгалта эрхилхэ hунгуулиин Центральна комиссиин составта Рижскэ городской хоёрдохи поликлиникын главна врач **Вильма Кристаповна Элсисые** кандидат болгон дэбжүүлбэ.

ҺУНГУУЛИИН РЕСПУБЛИКАНСКА БА ОКРУЖНОЙ КОМИССИНУУДАЙ СОСТАВУУДТА КАНДИДАДУУДЫЕ ДЭБЖҮҮЛГЭ

Национальностьнуудай Советдэ һунгалтануудые эрхилхэ һунгуулиин Республиканска комиссида кандидадуудые дэбжүүлгэ

Г. Ц. ЦЫДЫНЖАПОВ — ИСКУССТВОНУУДАЙ ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДЭЙ ОБЛАСТНОЙ ПРОФЕССИОНАЛЬНА ОРГАНИЗАЦИҺАА

Искусствонуудай хүдэлмэрилэгшэдэй профессиональна союзай областной комитедэй президиум болбол Бурят-Монголой Ленинэй ордento опер о ба балетэй театрын главна режиссер, СССР-эй арадай артист, Сталинска шангай лауреат, РСФСР-эй Верховно Советэй депутат, ВКП(б)-гэй гэшүүн Гомбожап Цыдынжапович Цыдынжаповые Национальностьнуудай Советдэ һунгалтануудые эрхилхэ Бурят-Монголой АССР-эй Республиканска һунгуулиин комиссиин составта кандидадаар дэбжүүлбэ.

И. П. КУЛТЫШЕВ — УЛАН-УДЫН ГОРОДСКОЙ КОММУНИСТИЧЕСКЭ ПАРТИЙНА ОРГАНИЗАЦИҺАА

ВКП(б)-гэй Улан-Удын горком хадаа Национальностьнуудай Советдэ һунгалтануудые эрхилхэ Бурят-Монголой АССР-эй Республиканска һунгуулиин комиссиин составта кандидадые дэбжүүлхэ тухай асуудал зүбшэн хэлсээд, Национальностьнуудай Советдэ һунгалтануудые эрхилхэ Бурят-Монголой АССР-эй Республиканска һунгуулиин комиссиин составта ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой секретарь нүхэр Иван Павлович Култышевые дэбжүүлбэ.

Е. Г. ТАРЯШИНОВ — ГҮРЭНЭЙ ЭМХИ ЗУРГААНУУДАЙ ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДЭЙ ОБЛАСТНОЙ ПРОФЕССИОНАЛЬНА ОРГАНИЗАЦИҺАА

Гүрэнэй эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай Бурят-Монголой Обком болбол ажалшадай депутадуудай Советэй Улан-Удын Городской Советэй гүйсэдкомой түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Егор Григорьевич Таряшиновые Республиканска һунгуулиин комиссиин составта кандидадаар дэбжүүлбэ.

А. К. ГЕРГЕСОВ — БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ОБЛАСТНОЙ КОМСОМОЛЬСКО ОРГАНИЗАЦИҺАА

ВЛКСМ-эй Бурят-Монголой Обком болбол Национальностьнуудай Советдэ һунгалтануудые эрхилхэ Бурят-Монголой АССР-эй Республиканска һунгуулиин Комиссиин составта ВЛКСМ-эй Бурят-Монголой Обкомой секретарь нүхэр Афанасий Константинович Гергесовые дэбжүүлбэ.

А. Х. МАЙКОВА—УЛАН-УДЫН ЛЕНИНЭЙ ОРДЕНТО ПАРОВОЗО-ВАГОННО ЗАВОДОЙ ХҮДЭЛМЭРИШЭД, АЛБАХААГШАД БА ИНЖЕНЕРНО-ТЕХНИЧЕСКЭ ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДЭЙ СУГЛААНАЙ ҮМЭНЭҺӨӨ

Январиин 17-ной үдэшэ Национальностьнуудай Советдэ һунгалтануудые эрхилхэ Бурят-Монголой АССР-эй Республиканска һунгуулиин комиссиин составта кандидадые дэбжүүлгэдэ зорюулһан суглаан Ленинэй ордento ПВЗ дээрэ болобо. Тус суглаан нэгэн һаналаар иигэжэ тогтообо:

«СССР-эй Верховно Советдэ һунгалтануудые хэхэ тухай Дүримэй» 40-дэхи статьятай—зохилдуулан Национальностьнуудай Советдэ һунгалтануудые эрхилхэ Бурят-Монголой АССР-эй республиканска һунгуулиин комиссиин составта нүхэр Анна Хабаевна Майковае Улан-Удын Ленинэй ордento паровозо-вагонно заводой хүдэлмэришэд, албахаагшад ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй суглаанай үмэнэһөө дэбжүүлхэ ба Национальностьнуудай Советдэ һунгалтануудые эрхилхэ Бурят-Монголой АССР-эй Республиканска һунгуулиин комиссиин гэшүүн болгожо нүхэр А. Х. Майковае баталха тухай БМАССР-эй Верховно Советэй Президиумые гуйха».

Нүхэр Майкова заводой түрүү стахановка, хоёрдохи паровозо-механическа цехын шлифовщица юм. Тэрэ хадаа эрхим хүдэлмэришэд ба эдэбхитэдэй нэгэниинь мүн. Нүхэр Майкова—бурят-монгол арадай үнэн басаган, БМАССР-эй Верховно Советэй депутат.

С. П. ТАНХАСАЕВ — ИВОЛГЫН АЙМАГАЙ САЯНТЫН МТС-эй ТРАКТОРИСТНУУДАЙ, ХҮДЭЛМЭРИШЭД БА АЛБАХААГШАДАЙ ҮМЭНЭҺӨӨ

Иволгын аймагай Саянтын МТС-эй трактористнуудай, хүдэлмэришэд ба албахаагшадай хамтын суглаан МТС-эйнгээ директор нүхэр Семен Петрович Танхасаевай кандидатурые Республиканска һунгуулиин комиссиин составта дэбжүүлбэ.

Нүхэр Танхасаев Саянтын МТС-ые 8 жэлэй турша соо хүтэлбэрилжэ байна. Тэрэ хадаа Эхэ орондоо үнэн сэхэ, эрхим хүтэлбэрилэгшэ мүн гэжэ суглаан дээрэ байгшад мэдүүлбэ. Семен Петрович Танхасаев Ажалай Улаан Тугай орденоор шагнагдаһан байна.

Заиграйн аймагай «Улаан Эрхирик» колхозой агитаторнууд колхозникуудые СССР-эй Верховно Советдэ һунгалтануудые хэхэ тухай Дүримтэй танилсуулха хүдэлмэри үргэнөөр ябуулна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: колхозой парторг Ж. Дылыков гэгшэ агитатор Г. Намаевада «Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайн тухай» нүхэр Сталинай номоор консультаци үгэжэ байна. М. Минеевэй фото.

Союзай Советдэ һунгалтануудые эрхилхэ һунгуулиин Окружной комиссинуудай составуудта кандидадуудые дэбжүүлгэ

С. В. ГОВОРИНА — МУХАРШЭБЭРЭЙ АЙМАГАЙ ЭХИН БА ДУНДА ҺУРГУУЛИНУУДАЙ ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДЭЙ ПРОФСОЮЗНА ОРГАНИЗАЦИҺАА

Эхин ба дунда һургуулинуудай хүдэлмэрилэгшэдэй профессиональна союзай Мухаршэбэрэй айком Союзай Советдэ һунгалтануудые эрхилхэ Окружной комиссиин составта кандидатура тухай асуудал зүбшэн хэлсээд, Подлопатинска долоонжэлэй һургуулиин багша, БМАССР-эй габьяата багша, Ажалай Улаан Тугай орденоор шагнагдаһан партийнабэшэ нүхэр Сусанна Владимировна Говоринае 357-дохи Улан-Удын хүдөөгэй һунгуулиин округһоо Союзай Советдэ һунгалтануудые эрхилхэ һунгуулиин Окружной комиссиин составта кандидадаар дэбжүүлбэ.

С. П. САУТКИН—ГАЛУУТА НУУРАЙ РУДОУПРАВЛЕНИИН КОЛЛЕКТИВҺЭЭ

Галуута нуурай шахтернуудай, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй ба албахаагшадай хамтын суглаан боложо, 357-дохи Улан-Удын хүдөөгэй һунгуулиин округһоо Союзай Советдэ һунгалтануудые эрхилхэ һунгуулиин Окружной комиссиин составта кандидадаар партийнабэшэ нүхэр Сергей Петрович Сауткин дэбжүүлэгдэбэ.

Нүхэр Сауткин 1925 ондо түрэһэн залуу шахтер, № 2 шахтын навалоотбойщик байха юм. Тэрэ хадаа нёдондо жэлэй түсэбые 178 процент дүүргэһэн түрүү стахановец мүн.

Социалистическэ мүрысөөн шэнэ хүсэтэйгөөр ургана

СССР-эй Верховно Советдэ һунгалтануудые үнгэргэхэ тухай гаргагдаһан Указ манай республикын бүхы предприятинуудаар ехэхэн дэбжэлтэтэйгээр угтагдаба. Предприятинуудай коллективүүд һунгалтануудые ажалай шэнэ шэнэ амжалтануудаар тэмдэглэхын тула стахановска вахтада жагсажа, шэнэ социалистическэ мүрысөөнэй долгиие бүри үргэнөөр дэлгэрүүлбэ.

Энэ эдэбхи үүсхэл хадаа социалистическэ мүрысөөе шэнэ хүсэтэй болгоно.

Ажахыгаа олзо ехэтэйгээр эрхилхэ, олониитын үнэтэ зөөри арбилха, нюурай счёт нээхэ гэһэн патриотическа хүдэлөөн промышленна предприятинуудай бүхэли коллективүүдэй болон хүдэлмэришэдэй дунда үргэнөөр дэлгэрбэ. Энэ хадаа социалистическэ мүрысөөнэй шэнэ формо мүн.

Жэлэйнгээ, кварталайнгаа ба һарынгаа үйлэдбэриин программануудые саг болзор соонь дүүргэжэ, республиканска Хүндэлэлэй доскада бэшэгдэдэг коллективүүдэй тоо һара бүри олошорно. Галуута-Нуурай шахтанууд, «Бурмонголлес» трестын зарим предприятинууд, «Металлоширпотреб» завод, мебельнэ фабрика 1949 онойнгоо программые болзорһоонь урид дүүргээд, мүнөө 1950 онойнгоо түсэбые амжалтатайгаар бэелүүлжэ байна.

Эдэ коллективүүдэй гэшүүд болбол илангаяа Агууехэ вождиингоо 70 наһанай ойн үдэрэй урда тээ горьтойхон амжалтануудые туйлаһан юм. Тэдэнэр хадаа һарын, жэлэй болон табанжэлэй даалгабаринуудые дүүргэһэн нюурай счёдуудые нээхэ гэһэн социалистическэ мүрысөөнэй шэнэ формонуудые үргэнөөр дэлгэрүүлжэ байна.

Гансахан Улан-Удэ городтохи предприятинуудаар 7000 холо гаран хүдэлмэришэд үнгэрэгшэ һарынгаа үйлэдбэриин нормонуудые үлүүлэн дүүргэв. Тиихэдэ 1600 стахановецууд табанжэлэйнгээ хубита даалгабаринуудые үлүүлэн дүүргэһэн байна. Тэдэнэр социалистическэ мүрысөөндэ шэнэ эршэ, шэнэ хүсэ олгонод. Түсэбөө үлүүлэн дүүргэхэһээ гадна, үнэтэ материалнуудые, түлишэ болон электроэнерги арбилһан нюурай счёдуудые ганса гансаараа нээхэ бэшэ, мүн бүхэли бригадааараа нээхэ гэһэн хүдэлөөн үргэдэнхэй.

Үнэтэ материалнуудые арбилха талаар нюурай счёдуудые нээлгэ — стахановска хүдэлөөнэй шэнэ формо мүн. Энэ хадаа хүдэлмэришэдэй өөрынь материальна ажаһуудалые һайжаруулхаһаа гадна, манай социалистическэ предприятинуудые олзо ехэтэй болгохо талаар ехэхэн удхашанартай хэрэг болоно. Республикын промышленна болон транспортна предприятинуудай дунда энэ талаар Улан-Удэ станциин депогой коллектив шалгаржа ябана.

Иимэ бүридхэл ба хиналта хадаа хүдэлмэришэн бүхэнэй өөртөө абаһан социалистическэ уялганuudтаа харюусалгатайгаар хандаха ябадалые дээшэлүүлнэ. Мүн хүдэлмэришэн бүхэнэй мүрысөөндэ хабаадалгые, тэрэнэй хэһэн хүдэлмэриие элеэр харуулна. Паровозно бригаданuudай хоорондо иимэ книжкэһээ гадна, тэдэнэй хэһэн материальна гаргашануудые тэрэшэлэн арбилалта хэһэниинь харуулһан тусгаар хуудаһанууд бэшэгдэнэ. Тэрээниие тон наринаар хаража, харюусалгатай хүдэлмэрилэгшэд бүридхэн бэшэдэг юм. Паровозуудай гүйлгэ түлишын талаар бодото гаргашынь, тэрэнэй нормын тон наринаар зохёожо, хэһэн хүдэлмэриин хэмжээе тодорхойлно.

Эгээл иимэһээ депогой паровозно бригаданuudай 98,7 процент мүнөө ажахын тоосооной ёһоор хүдэлмэрилнэ. Тиибэшье, энэ шу хала хэрэгтэ дутуу дунданууд бии. Юуб гэбэл бусад цехүүдтэ социалистическэ мүрысөөнэй энэ шэнэ формо хангалтагүйгөөр нэбтэрүүлэгдэнэ. Энэ байдалые депо гойхид хараадаа абажа, тэрэнэй ябууд хоорондоо усадхаха уялгатай.

Нюурай счёдуудые зүбөөр тэ бижа шадаһан предприятинууд ехэхэн хэмжээнэй экономическа олзотой байдаг. Энээниие манай ороной түрүү предприятинуудай дүй дүршэл эли тодоор харуулна. Жэшээнь, Улан-Удын паровозно депо үнгэрэгшэ жэллэ 10 һарын турша соо 612.050 гаран түхэриг гүрэнэй мүнгэ имагтал энэ аргаар арбилһан байна. Тиихэдэ паровозно зарим бригаданууд энэ үе соо үшөөл һайн показательнуудые харуулаа. Ахалагша машинист нүхэр Асеевэй бригада — 8243 түхэриг, машинист Степанов —6476 түхэриг, машинист Лавупкин — 31.361 түхэриг гэхэ мэтээр арбилжа шадаһан байха юм.

Промышленна болон транспортна предприятинуудай ажахын партийна болон профсоюзна организацинуудай хүтэлбэрилэгшэд болбол социалистическэ мүрысөөнэй энэ формые дэмжэхэ, хүдэлмэришэдэйнгөө дунда үргэнөөр дэлгэрүүлхэ зэргэтэй. Иигэжэ үйлэдбэриингөө түсэбүүдые саг болзор соонь эрхим шанартайгаар дүүргэхэһээ гадна, предприятинуудаа олзо ехэтэйгээр хүдэлмэрилүүлхэ, продукцинуудайнгаа үнэ сэнгые химдаруулха, мүнгэнэй эргэлтые түргэдхэхэ ябадалые туйлажа шадаха байна.

А. Туйск, Р. Шнипер, БМАССР-эй Министрнүүдэй Советэй дэргэдэхи Гүрэнэй түсэблэлгын комиссиин гэшүүд.

Национальностьнуудай Советдэ һунгалтануудые эрхилхэ һунгуулиин Окружной комиссинуудай составуудта кандидадуудые дэбжүүлгэ

М. Ф. ИСТОМИНА — «КРАСНОЕ ЗНАМЯ» ХҮДӨӨ АЖАХЫН АРТЕЛИИН КОЛХОЗНИГУУДАЙ ҮМЭНЭҺӨӨ

Кабанскын аймагай Брянскын сельсоведэй «Красное знамя» гэжэ хүдөө ажахын артелиин эрэгтэй ба эмэгтэй колхозникуудай хамтын суглаае правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Е. А. Бурлаков нээбэ. «СССР-эй Верховно Советдэ һунгалтануудые хэхэ тухай Дүримэй» 48-дахи статьягай үндэһөөр, 438-дахи Кабанскын һунгуулиин округто Национальностьнуудай Советдэ һунгалтануудые эрхилхэ һунгуулиин Окружной комиссиин составта кандидадые суглаан дээрээ дэбжүүлхэ байнабди гэжэ нүхэр Бурлаков хэлэбэ.

— Национальностьнуудай Советдэ 438-дахи Кабанскын һунгуулиин округһоо һунгалтануудые эрхилхэ һунгуулиин Окружной комиссида кандидадаар манай эрхим колхозница, колхозойнгоо аҳалагша һаалиша, партийнабэшэ нүхэр Маланья Федотьевна Истоминае дэбжүүлхэ гэжэ дурадханаб, — гээд нүхэр Е. А. Бурлаков хэлэбэ.

Нүхэр Бурлаковай һүүлээр колхозник нүхэр Г. М. Дмитриев үгэ абаба. Нүхэр Истоминагай кандидатурые дэмжэхэдээ тэрэ иигэжэ хэлэбэ:

— Нүхэр Истомина болбол «Красное знамя» колхозой эмхидхэгдэһэн үдэрһөө хойшо тэрээнэй гэшүүниинь байна гээшэ. Тэрэ хадаа ажалдаа үнэн сэхээр хандадаг. Нүхэр Истомина һунгуулиин Окружной комиссиин составта кандидадаар дэбжүүлэгдэхэдээ хүсэд таарамжатай гэжэ һананаб.

«Красное знамя» гэжэ хүдөө ажахын артелиин колхозникуудай хамтын суглаан болбол «СССР-эй Верховно Советдэ һунгалтануудые хэхэ тухай Дүримэй» 48-дахи статьягай үндэһөөр, 438-дахи Кабанскын һунгуулиин округһоо Национальностьнуудай Советдэ һунгалтануудые эрхилхэ һунгуулиин Окружной комиссиин составта Кабанскын аймагай «Красное знамя» гэжэ хүдөө ажахын артелиин колхозникуудай хамтын суглаанһаа партийнабэшэ колхозница нүхэр Маланья Федотьевна Истоминае дэбжүүлхэ гэжэ нэгэн һаналаар шиидхэбэ. Хамтын суглаан болбол һунгуулиин Окружной комиссиин составта нүхэр М. Ф. Истоминае баталхыень БМАССР-эй Верховно Советэй Президиумые гуйна.

С. С. КОНОВАЛОВ — КЯХТЫН АЙМАГАЙ КОММУНИСТИЧЕСКЭ ПАРТИЙНА ОРГАНИЗАЦИҺАА

ВКП(б)-гэй Кяхтын айком болбол Национальностьнуудай Советдэ һунгалтануудые эрхилхэ һунгуулиин Окружной комиссиин составта кандидатура тухай асуудалые зүбшэн хэлсээд, 443-дахи Кяхтын һунгуулиин округһоо Национальностьнуудай Советдэ һунгалтануудые эрхилхэ һунгуулиин Окружной комиссиин составта ВКП(б)-гэй Кяхтын айкомой секретарь нүхэр Семен Семенович Коноваловые кандидадаар дэбжүүлбэ.

А. Н. ОРЛОВА — КЯХТЫН АЙМАГАЙ ПОЛИТИКО-ГЭГЭЭРЭЛЭЙ ЭМХИ ЗУРГААНУУДАЙ ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДЭЙ ПРОФСОЮЗНА ОРГАНИЗАЦИҺАА

Политико-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай Кяхтын райком болбол «СССР-эй Верховно Советдэ һунгалтануудые хэхэ тухай Дүримэй» 48-дахи статьятай зохилдуулан 443-дахи Кяхтын һунгуулиин округһоо Национальностьнуудай Советдэ һунгалтануудые эрхилхэ һунгуулиин Окружной комиссиин составта Академик Обручевай нэрэмжэтэ хизаар ороноо шэнжэлэлгын Кяхтын музейн тон үнинэй научна хүдэлмэрилэгшэ, общественнэ эдэбхитэй ажал-ябуулагша, партийнабэшэ нүхэр Алевтина Николаевна Орловае кандидадаар дэбжүүлбэ.

Профсоюзай райком болбол нүхэр А. Н. Орловае һунгуулиин Окружной комиссиин гэшүүн болгожо баталхые БМАССР-эй Верховно Советэй Президиумые гуйба.

О. П. МЕЛЬНИКОВА — КАБАНСКЫН АЙМАГАЙ МЕДИЦИНСКЭ ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДЭЙ ПРОФСОЮЗНА ОРГАНИЗАЦИҺАА

Медицинскэ хүдэлмэрилэгшэдэй профессиональна союзай Кабанскын райкомой заседани дээрэ 438-дахи Кабанскын һунгуулиин округһоо Национальностьнуудай Советдэ һунгалтануудые эрхилхэ һунгуулиин Окружной комиссиин составта кандидадые дэбжүүлхэ тухай асуудал зүбшэн хэлсэгдэбэ. Аймагай үнинэй медицинскэ хүдэлмэрилэгшэ фельдшер Ф. В. Астраханцев энээн тухай дурадхал оруулхадаа иигэжэ хэлэбэ:

—438-дахи һунгуулиин округһоо Национальностьнуудай Советдэ һунгалтануудые эрхилхэ һунгуулиин Окружной комиссида кандидадые дэбжүүлхэ эрхэтэй байнабди. Манай профсоюзна организациһаа эгээн һайн кандидат аймагай элүүрые сахиха таһагые даагша Ольга Петровна Мельникова болохо гэжэ һананаб.

Һунгуулиин Окружной комиссида нүхэр Мельниковае дэбжүүлхэ тухай нүхэр Астраханцевай дурадхалые госсанинспектор нүхэр Шиляева халуунаар дэмжэбэ.

Медицинскэ хүдэлмэрилэгшэдэй профессиональна союзай Кабанскын райком хадаа «СССР-эй Верховно Советдэ һунгалтануудые хэхэ тухай Дүримэй» 48-дахи статьягай үндэһөөр 438-дахи Кабанскын һунгуулиин округһоо Национальностьнуудай Советдэ һунгалтануудые эрхилхэ һунгуулиин Окружной комиссиин составта кандидадаар аймагай элүүрые сахиха таһагые даагша, ВКП(б)-гэй гэшүүн Ольга Петровна Мельниковае Кабанскын аймагай медицинскэ хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзна организациһаа дэбжүүлхэ, 438-дахи Кабанскын һунгуулиин округһоо Национальностьнуудай Советдэ һунгалтануудые эрхилхэ һунгуулиин Окружной комиссиин составта нүхэр Мельниковае баталхыень Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Советэй Президиумые гуйха гэжэ нэгэн һаналаар тогтообо.

Н. Г. БАТУЕВА — СҮХЫН АРҺАНАЙ ЗАВОДОЙ ХҮДЭЛМЭРИШЭД БА АЛБАХААГШАДАЙ КОЛЛЕКТИВҺЭЭ

Национальностьнуудай Советдэ һунгалтануудые эрхилхэ һунгуулиин Окружной комиссиин составта кандидадые дэбжүүлхэ гэжэ суглараһан Сүхын арһанай заводой хүдэлмэришэдэй, албахаагшадай ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй суглаан иигэжэ тогтообо:

«СССР-эй Верховно Советдэ һунгалтануудые хэхэ тухай Дүримэй» 48-дахи статьягай ёһоор, Кяхтын 443-дахи һунгуулиин округһоо Национальностьнуудай Советдэ һунгалтануудые эрхилхэ һунгуулиин Окружной комиссиин составта кандидадаар Сүхын арһанай заводой хүдэлмэришэд ба албахаагшадай суглаанай үмэнэһөө заводой партийнабэшэ стахановка Нагондэр Гармаевна Батуевае дэбжүүлхэ, 443-дахи Кяхтын һунгуулиин округһоо Национальностьнуудай Советдэ һунгалтануудые эрхилхэ һунгуулиин Окружной комиссиин гэшүүн болгожо нүхэр Н. Г. Батуевае баталхыень Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Советэй Президиумые гуйха».

В. И. ФИЛИППОВ — ЯРУУНЫН АЙМАГАЙ КОММУНИСТИЧЕСКА ПАРТИЙНА ОРГАНИЗАЦИҺАА

ВКП(б)-гэй Яруунын аймагай комитет болбол нүхэр Василий Иннокентьевич Филипповые,—ВКП(б)-гэй Яруунын айкомой секретариие, 440-дэхи Яруунын һунгуулиин округһоо Национальностьнуудай Советдэ һунгалтануудые эрхилхэ һунгуулиин Окружной комиссиин составта кандидадаар дэбжүүлбэ.

Хабарай тарилгые бэлэдхэхэ ба үнгэргэхэ тухай

(1950 оной январиин 13—14-дэ болоһон ВКП(б)-гэй Обкомой VII пленумэй тогтоол)

«Дайнай һүүлэй үедэ хүдөө ажахые хүгжөөн дэбжүүлхэ хэмжээнүүд тухай» ВКП(б)-гэй ЦК-гэй февральска пленумэй тогтоолые бэелүүлэн, республикын колхозууд ба машинно-тракторна станцинууд 1949 ондо хүдөө ажахыгаа улам саашадань хүгжөөхэ хэрэгтэ зарим тэды һайн аша үрэ туйлаа гэжэ ВКП(б)-гэй Обкомой пленум тэмдэглэнэ.

1949 ондо хабарай тарилга ба ургаса хуряалга үнгэрэгшэ жэлнүүдэйхидэ орходоо нилээд эмхитэйгээр үнгэргэгдөө, нёдондо жэлдэ республикын колхозууд хүдөө ажахын культурануудай яһала үндэр ургаса абаа, 1948 оноймхидо орходоо гүрэндөө 1 миллион пүүд ехэ таряа тушаажа, таряа бэлэдхэхэ гүрэнэй түсэбые болзорһоо урид дүүргээ. Олонхи колхозууд 1950 оной хабарай тарилгада хэрэглэгдэхэ өөрын үрһөөр хангагдаһан ба колхознигуудай ажалта үдэрнүүдтэ урда жэлнүүдэйхиһээ нилээд ехэ хэмжээнэй таряа талха болон хүдөө ажахын бусад продуктнуудые хубаажа байна. Өөһэдынгөө шэн зоригто ажалай аша үрөөр үндэр ургаса туйлаһанай түлөө хэдэн олон колхознигууд правительственна үндэр дээдэ шагналда хүртэхэ эрхэ олоо.

Хэрбээ партийна организацинуудай, советскэ ба хүдөө ажахын органуудай зүгһөө гээгдэнги колхозуудые эмхидхэлэй-ажахын талаар бэхижүүлхэ хэрэгтэ анхарал ехээр хандуулагдаһан, мүн хүдөө ажахын хүдэлмэринүүдтэ бэлэдхэхэ ба тэдэнние үнгэргэхэ ябадалдань хаһа болзор соонь, шухала туһаламжанууд үзүүлэгдээ һаань, республикын хүдөө ажахые хүгжөөлгэдэ 1949 ондо нилээд ехэ амжалтанууд туйлагдаха байгаа.

Үнгэрэгшэ жэлдэ зарим аймагуудта (Түнхэнэй, Ториин, Зэдын, Закаменай, Кяхтын, Заиграйн ба бусад) хабарай тарилгада бэлэдхэ болошогүйгөөр унжагайруулагдаһан, тарилгын эхилхэдэ олон тоогой тракторнууд болон хүдөө ажахын машина зэмсэгүүд заһабарилагдаагүй, полевой хүдэлмэринүүдтэ мори ухаанууд муугаар бэлэдхэгдэһэн, колхозуудта үрһэнэй фонднууд гүйсэд хаагдаагүй, нилээд ехэ *талмай* кондиционно бэшэ үрһөөр тарigдаһан, тарилга гээгдэжэ эхилһэн ба эмхигүйгөөр үнгэргэгдэһэн байна. Тэрэнэй эсэстэ олон колхозууд хүдөө ажахын культурануудай бага ургаса абажа, гүрэндэ таряа тушааха уялгануудаа дүүргээгүй ба 1950 оной тарилгада өөһэдын үрһөөр өөһэдыгөө хангаагүй байха юм.

Зарим аймагуудай, илангаяа Ториин, Зэдын, Закаменай, Заиграйн, Түнхэнэй, Сэлэнгын ба Кяхтын аймагуудай партийна, советскэ, хүдөө ажахын органууд энээнһээ бодото тобшолол хээгүй, энэ жэлэй хабарай тарилгада бэлэдхэл дээрэ тиимэнүүд дутуунуудые ба алдуунуудые гаргажа үргэлжэлһөөр байна.

Аяар мүнөө хүрэтэр олохон колхозууд хабарай тарилгын гүрэнэй түсэбые дүүргэхын тулада ороохото культурануудай ба хартаабхын үрһөөр хангагдаагүй байһаар. Олон жэлэй ногооной, коноплягай ба рыжигэй үрһэнүүд багаар бэлэдхэгдэһэн байна. Тиимэ байбашье һаань, һүүлэй үедэ Заиграйн, Бичурын, Мухаршэбэрэй, Курумканай ба Хэжэнгын аймагуудай колхозуудта үрһэ хааха хүдэлмэри эрид һуларуулагдаһан, тиихэдэ Түнхэнэй, Кяхтын, Ториин ба Зэдын аймагуудта огто болюулагдаһан байха юм.

Үрһэ сэбэрлэхэ, тэрэнние тарилгын кондицида хүргэхэ хүдэлмэри олон колхозуудта хангалтагүйгөөр ябуулагдана. Курумканай, Бичурын ба Кударын аймагуудта энэ хүдэлмэри илангаяа хангалтагүйгөөр табигданхай, тэндэ байгша оной январиин 1-нэй байдалаар хаагдаһан үрһэнэй хахадһаа багань сэбэрлэгдэһэн, тиихэдэ зарим колхозуудтань аяар мүнөө хүрэтэр үрһэнэй тарилгын шанарые шалгалга эхилээдүй байха юм.

Республикын зарим МТС-үүд: Кяхтын, Гашейн, Суулгын, Ново-Брянска, Бага-Куналейн, Хонхолойн, Куйтунска, Окино-Ключевска ба Ториин МТС-үүд 1949 оной дүрбэдэхи квартал соо трактор ба хүдөө ажахын машинануудые заһабарилха түсэбөө дүүргээгүй ба заһабарилгые болошогүй удаан темпээр ябуулһаар. Хэдэн МТС-үүдтэ трактор ба хүдөө ажахын машинануудай заһабарилга дээрэ ажалай эмхидхэлдэ ба заһабарилгын шанарай хойноһоо хиналта хэлгэдэ бодото анхарал табигданагүй. Тэрэнэй эсэстэ Кяхтын, Сухын, Чесанын, Хамнигалайн, Хориин ба Селендумын МТС-үүдтэ муугаар заһабарилагдаһан тракторнууд болон хүдөө ажахын машинануудые заһабарилгаһаа гаргаһан ба дахяад заһабарилхын тулада тэдэнние бусааһан баримтанууд үзэгдэнэ.

Республикын колхозуудта хүдөө ажахын машинанууд ба зэр зэмсэгүүдые заһабарилга муугаар эмхидхэгдээд байна. Байгша оной январиин 10-най байдалаар плугуудай минил 37,8 процентнь, сеялкэнүүдэй 20,8 процентнь заһабарилагдаһан байха юм. Курумканай, Тарбагатайн, Бичурын, Прибайкальска ба Заиграйн аймагуудай олон колхозууд хүдөө ажахын машинанууд ба зэр зэмсэгүүдэй заһабарилгые эхилээдүй байһаар.

Олон аймагуудай партийна, советскэ, хүдөө ажахын органууд үбэлэй агротехническэ хэмжээ-ябуулганууды үнгэргэхэ асуудалда ёһотой анхарал табинагүй. Нютагай үтэгжүүлгэнүүдые суглуулха ба поли дээрэ наг шэбхэ зөөхэ түсэб хангалтагүйгөөр дүүргэгдэнэ, мүнөө хүрэтэр олон колхозууд саһа тогтоолгые эхилээдүй байна.

Республикын хүдөө ажахын Министерство, ВКП(б)-гэй олон айкомууд ба аймгүйсэдкомууд болбол үргэн мэргэжэлэй колхозно кадрнуудые бэлэдхэхэ ба колхознигуудай агротехническэ һуралсал эмхидхэхэ тушаа зохихо хэмжээнүүдые абаагүй байха юм. Үндэр ургаса ургуулха талаар хүдөө ажахын түрүүшүүлэй дүй дуршэл колхозуудтахи агротехническэ кружогуудта ба аймагай хүдөө ажахын таһагуудай дэргэдэхи курсануудта багаар шудалагдана. Энэ зорилгоор хүдөө ажахын түрүүшүүлэй элидхэлнүүд ба хөөрэлдөөнүүдые хэлгэтэйгээр курсануудсеминарнуудые болон таряанажалай түрүүшүүлэй суглаануудые үнгэргэхэ мэтэ хүдэлмэриин формонууд хэрэглэгдэнэгүй. Социалистическэ Ажалай Геройн нэрэзэргэ олгохо, правительственна шагналнуудые үгэхэ, хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкэдэ хабаадаха тухай условинууд ба хүдөө ажахын культурануудай үндэр ургаса ургуулан абаһанай түлөө нэмэлтэ түлөөһэ үгэхэ тухай хуулинууд колхознигуудта һулаар ойлгуулагдана.

Тэрэшэлэн МТС-үүдэй механизаторска кадрнуудые бэлэдхэхэ ба тэдэнэй мэргэжэлые дээшэлүүлхэ хүдэлмэри хангалтагүйгөөр ябуулагдажа байна. МТС-үүдэй дэргэдэхи ба механизаторска кадрнуудай һургуулинуудта курсантнуудые абаха түсэб дүүргэгдээгүй. Олонхи МТС-үүдтэ трактористнуудай, машинистнуудай ба прицепщигүүдэй техническэ һуралсал эмхидхэгдээгүй байха юм.

Олон аймагуудта колхознигуудай ба МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэдэй дунда политическэ-ниитын хүдэлмэри хангалтагүйгөөр эмхидхэгдэһэн, 1950 оной хабарай тарилгада жэшээтэйгээр бэлэдхэхын түлөө социалистическэ мүрысөөн дэлгэрүүлэгдээгүй байна.

Хабарай тарилгада колхозуудай ба МТС-үүдэй бэлэдхэхэ ябадалдахи эдэ ехэхэн дутуунууд болбол хүдөө ажахын культурануудай ургасые дээшэлүүлхэ, колхозуудые эмхидхэлэй-ажахын талаарнь улам бэхижүүлхэ ба хүдөө ажахые ниитэ дээрэнь хүгжөөхэ хэрэгтэ хабарай тарилгада хаһа саг соонь ба эрхим шанартайгаар бэлэдхэлгын шухала байһые республикын хүдөө ажахын Министерство, ВКП(б)-гэй олон айкомууд ба аймгүйсэдкомууд хараадаа абаагүй байһанайнь, энэ хүдэлмэрине халирхайгаар хүтэлбэрилжэ ба үнгэрһэн жэлнүүдэйнгөө алдуунуудые дабтажа байһанай хойшолон мүн гэжэ ВКП(б)-гэй Обкомой пленум тоолоно.

ВКП(б)-гэй Обкомой пленумэй тогтоохонь:

1. 1950 ондо хүдөө ажахые хүгжөөхэ түсэб тухай СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй тогтоолые заатагүй дүүргэхэ, энэ жэлдэ үндэр ургаса хуряалгые хангаха ба хүдөө ажахын бүхы культурануудай валова суглуулгые нилээд дээшэлүүлхэ ябадал хадаа республикын партийна организацинуудай советскэ ба хүдөө ажахын органуудай тон шухала зорилго гэжэ тоолохо.

Энэ зорилгонуудые амжалтатайгаар шиидхэхэ хэрэгтэ хабарай тарилгада хаһа соонь бэлэдхэхэ ба тэрэнние эмхитэйгээр үнгэргэхэ ябадалай шухала удхатай байһыень хараадаа абаад, хабарай полевой хүдэлмэринүүдтэ оэлэдхэлэй ехэхэн дутуунуудые ойрын үдэрнүүдтэ усадхаха ба хабарай тарилгые богони болзор соо, агротехническэ дээдэ хэмжээндэ үнгэргэхэ ябадал хангахыень республикын хүдөө ажахын Министерство, ВКП(б)-гэй айкомууд, аймгүйсэдкомууд, колхозуудай правленинүүд, МТС-үүдэй директорнүүд ба партийна эхин организацинуудһаа эрилтэ хэхэ.

2. Республикын хүдөө ажахын Министерство, ВКП(б)-гэй айкомууд ба аймгүйсэдкомуудые уялгалха гэбэл:

а) 1950 ондо хүдөө ажахые хүгжөөхэ түсэбые колхоз бүхэндэ байгша оной январиин 25-һаа хожомдонгүйгөөр хүргэхэ, хахалагдаха газарые эгээл хүсэд дүүрэнээр элдүүрилэн ашаглаха ба тогтоогдомол гүрэнэй түсэбэй үндэһөөр тарилгын талмайе ехэ болгохо гэжэ тэрээн соо хараалха;

б) үйлэдбэриин жэлэй түсэбүүдые ба хабарай тарилгын хүдэлмэриин түсэб табилгадань, тэрэшэлэн СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй 1948 оной апрелиин 19-нэй тогтоолтой зохилдуулан үйлэдбэриин нормонуудые болон ажалта үдэрөөр хүдэлмэринүүдые сэгнэлгые шэнээр хаража үзэлгэдэнь колхозуудта туһалха;

в) гээгдэнги колхозуудые эмхидхэлэй-ажахын талаар бэхижүүлхэ ба хабарай тарилгые бэлэдхэхэ болон үнгэргэхэдэнь тэдээндэ туһалха тушаа хэмжээ-ябуулгануудые зохёолгодо тусгаар анхарал хандуулха;

г) «Колхозуудта ажалай эмхидхэлые һайжаруулха, бүтээсыень дээшэлүүлхэ ба түлөөһые гуримшуулха хэмжээнүүд тухай» СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй 1948 оной апрелиин 19-нэй тогтоолтой ба хүдөө ажахын артелиин Уставтай зохилдуулан, хабарай тарилга дээрэ колхознигуудай ажалай эмхидхэл ба түлөөһые зүбөөр табилгые хангаха.

3. Колхозуудые хүдөө ажахын бүхы культурануудай өөрын үрһөөр хангахын ба энэ жэлдэ ороохото культурануудай сортовой тарилгада жэгдэрэн орохын зорилгоор, республикын хүдөө ажахын Министерство, ВКП(б)-гэй айкомууд болон аймгүйсэдкомуудые уялгалха гэбэл:

а) бүхы колхозуудта хабарай тарилгада гүйсэд хүрэхэ хэмжээнэй ороохото культурануудай, хартаабхын ба олон жэлэй ногоонуудай үрһэ хаалгые байгша оной февралиин 10-һаа хожомдонгүйгөөр дүүргэхэ зорилгоор, үрһэнэй фондуудые байгуулха хүдэлмэрине шангадхаха. Энэ зорилгоор, таряа сохилгые дары дүүргэхэ, үрһэнэй фондуудые хүсэлдүүлхын тулада колхозуудай доторой бүхы арга боломжонуудые гүйсэдөөр хэрэглэхэ. Колхозуудта өөрынь үрһэнэй дутуу байгаа һаа, үлүү гарама таряатай ба хартаабхатай колхозуудһаа, мүн колхознигуудһаа үрһэ ба хартаабха худалдан абалгые эмхидхэхэ.

Гүрэнһөө үрһэнэй таряа абахабди гэжэ найдаад, хүнэй хүзүүн дээрэ һуухые хүсэдэг колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдэй һэдэлгэнүүдтэй эрид тэмсэл ябуулан, колхоз бүхэнэй өөрынгөө ресурснуудһаа гү, али ондоо колхозуудһаа болон колхознигуудһаа үрһэ худаллажа абаад, өөһэдыгөө үрһөөр хангаха хэмжээнүүдые абахыень ВКП(б)-гэй айкомуудые, аймгүйсэдкомуудые, түбхын түрүүндэ ВКП(б)-гэй Кяхтын, Түнхэнэй, Ториин, Сэлэнгын, Зэдын, Заиграйн, Хэжэнгын, Закаменай айкомуудые ба аймгүйсэдкомуудые уялгалха;

б) январь—февралиин турша соо колхоз бүхэндэ үрһэ сэбэрлэлгэ ба тарилгын кондицида хүргэлгые дүүргэхэ. Академик Лысенкын методээр үрһые яровизацилха, хороор угааха ба тэрэнние дулаасуулха хүдэлмэринүүдые үнгэргэлгэдэ саг соонь бэлэдхэлые хангаха;

в) байгша оной мартын 1 хүрэтэр бүхы колхозуудта сортовой бэшэ үрһые гүрэнэй ресурснуудһаа сортовойгоор һэлгэхэ ба колхоз хоорондын үрһэ андалдалые дүүргэхэ.

4. Республикын хүдөө ажахын Министерство, ВКП(б)-гэй айкомууд, аймгүйсэдкомууд ба МТС-үүдэй директорнүүдые уялгалха гэбэл:

а) Байгша оной мартын 1-һээ хожомдонгүйгөөр колхозуудтай МТС-үүдэй договор баталалгые дүүргэхэ, колхознигуудай хамтын суглаанууд дээгүүр договорнуудые зүбшэн хэлсэлгые эмхидхэхэ ба тэдэнние аймгүйсэдкомуудта харагжа үзэлгые ба регистрацилгые дүүргэхэ.

МТС-үүд ба колхозуудай хоорондохи договороор хараалагдаһан уялгануудай дүүргэлтын хойноһоо нарин шанга хиналта хэжэ, договорнуудые эбдэһэн ябадалые хоёр талаһаа нюуһан баримтануудтай эрид тэмсэхэ;

б) МТС бүхэндэ трактор ба хүдөө ажахын машинануудай заһабарилгые правительствоор тогтоогдоһон болзорнууд соо дүүргэхэ хэмжээ абаха, тиихэдээ заһабарилгын эрхим шанар хангаха.

Хабарай тарилгада бэлэдхэлэй гээгдэлнүүдыень богонихон болзор соо усадхахын зорилгоор, трактор ба хүдөө ажахын машинануудай заһабарилгые түргэдхэлгэдэнь Гашейн, Суулгын, Кяхтын, Ново-Брянска, Бага-Куналейн, Окино-Ключевскэ, Куйтунска ба Торин МТС-үүдтэ эмхидхэлэй ба материально-техническэ шухала туһаламжа үзүүлхые хүдөө ажахын Министерствоһээ, ВКП(б)-гэй Мухаршэбэрэй, Кяхтын, Заиграйн, Бичурын, Баргажанай ба Торин айкомуудһаа ба аймгүйсэдкомуудһаа эрилтэ хэхэ;

в) хабарай тарилгада хэрэглэгдэхэ нефтьпродуктнуудые МТС-үүдтэ хүсэд дүүрэнээр зөөжэ асаралгые ба газогенераторна түлишэ бэлэдхэлгые байгша оной апрелиин 1 хүрэтэр дүүргэхэ ябадал хангаха;

г) байгша оной апрелиин 1 хүрэтэр тракторна бригадануудые трактористнуудаар, прицепщигүүдээр ба туһаламжын хүдэлмэришэдөөр хангаад, жэлэй турша соо тэдэнние тарааха ябадалые хорихо, бригадануудта жэлэй даалгабаринуудые, тэрэшэлэн трактористнуудта халаанай ба сүүдхын дунда зэргын үйлэдбэриин нормонуудые саг соонь үгэхэ;

д) тракторна бригадануудые шухала хэрэгтэй нефтиин амһартаар, тоһодолгын зэмсэгүүдээр, мүн полевой хүдэлмэринүүдэй үедэ тракторнуудай хойноһоо техническэ харууһа хэхын түлөө хэрэгсэлнүүдээр ба запасной частьнуудаар хангаха. Тракторна бригадануудые поли дээрэнь техническээр хангахын тулада нүүдэл мастерскойнуудые саг соонь бэлэдхэхэ;

е) МТС-үүдтэ ба һургуулинуудта механизаторска кадрнуудые абаха ба һургаха түсэбые тогтоогдоһон болзор соонь дүүргэхэ, бүхы МТС-үүдтэ трактористнуудай, бригадирнуудай, прицепщигүүдэй болон тоо бүридхэгшэд-заправщигуудай техническэ һуралсал эмхидхэхэ;

ж) трактор заһабарилгада ба *хабарай тарилгада ябажа байһан* трактористнуудта культурно-ажаһуудалай шухала условинуудые байгуулха хэрэгтэ тусгаар анхарал табиха. Тракторна бригада бүхэндэ байрын вагончигуудые ба полевой стануудые барилга, заһабарилга болон зохид һайн болгохо ябадал эмхидхэхэ. Тарилгын хүдэлмэринүүдэй үедэ трактористнуудта ниитын эдеэ хоол саг соонь эмхидхэхэ ябадал хангаха;

з) хабарай тарилгын түрүүшын үдэрһөө хойшо бүхы тракторнуудай хоёр халаан соо үндэр бүтээсэтэй хүдэлмэрине хангажа, тракторист бүхэнэй сезонно ба халаанай нормонуудые дүүргэхэ, үлүүлэн дүүргэхэ, тэрэшэлэн колхозуудтай МТС-үүдэй хэһэн договорнуудаар хараалагдаһан болзорнуудые ба агротехническэ эрилтэнүүдые сахижа, янза бүриин тракторна хүдэлмэринүүдэй түсэбые МТС ба бригада бүхэнэй дүүргэхэ ябадал туйлаха.

5. Колхозуудта хүдөө ажахын машинанууд ба зэр зэмсэгүүдэй заһабарилгые түргэдхэхэ хэмжээнүүдые абаха, тиигэжэ энэ хүдэлмэрине байгша оной апрелиин 1-һээ хожомдонгүйгөөр дүүргэхэ; хабарай тарилгын үедэ хүдэлмэришэ морид ба сарнуудта эдюулхэ тэжээлэй шухала запасые колхоз бүхэндэ байгуулха, полевой хүдэлмэринүүдэй эхилхэһээ һара урид хүдэлмэришэ морид ба сарнуудые һайн тэжээл дээрэ табиха ба амаруулха, хомут тоног ба транспортна хэрэгсэлнүүдые бүрин бэлэн болгохо гэжэ ВКП(б)-гэй айкомуудые ба аймгүйсэдкомуудые уялгалха.

6. Хүдөө ажахын культурануудай ургасые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ агротехническэ комплекснуудые ба уһанай ажахын хэмжээ-ябуулгануудые үнгэргэхэ ябадалай шухала удхашанартай байһые хараадаа абажа, республикын хүдөө ажахын Министерствые, ВКП(б)-гэй айкомуудые ба аймгүйсэдкомуудые уялгалха гэбэл:

а) үбэлэй агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудай түсэбые колхоз бүхэнэй дүүргэлтые хангаха, тиихэдээ саһа тогтоохо ба хабарай уһалалгын тулада гол мүрэнүүдтэ тошон халяаха хүдэлмэринүүдтэ тусгаар анхарал табиха; нютагай үтэгжүүлгэнүүдые суглуулха ба поли дээрэ наг шэбхэ зөөхэ, тэрэшэлэн шухала хэрэгтэй минеральна үтэгжүүлгэнүүдые колхозуудта шэрэжэ абаашаха түсэбүүдые заатагүй дүүргэхэ хэмжээнүүдые абаха;

б) участок бүхэнэй эрхэ байдалда тааруулан, хүдөө ажахын культурануудай ургасые дээшэлүүлхэ тушаа колхоз бүхэндэ агротехническэ түсэбые байгша оной февралиин турша соо зохёохо ба баталха.

Абтаһан севооборотдой зохилдуулан культурануудые урид таригдаһантайнь тааруулан зүбөөр хубаарилан тарилгые, ороохото культурануудай сортовой тарилгада колхозуудай оролгые хабарзунай агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудай бүхы комплекснуудые үнгэргэлгые, уһалуурин системэнүүдые гүйсэдөөр хэрэглэхэ ба уһалагдадаг газар дээрэ хүдөө ажахын культурануудай тарилгые ехэ болгохо ябадалые түсэб соогоо хараалха;

в) нютагай эрхэ байдалые ба колхозуудай дүй дуршэлые хараадаа абалсажа, хабарай тарилгые саг соонь эхилхэ ба эмхитэйгээр үнгэргэхэ ябадал хангаха. Ороохото культурануудай тарилгые имагтал рядовой гуримаар хэхэ, үрһэнэй бүхы участогуудта ба шэниисын тарилгада хэрээһэлүүлжэ тарилга хэлгые үргэнөөр хэрэглэхэ. Үрһэ хаяха тогтоогдомол нормые сахихын хойноһоо, үрһэнэй материалые бүридхэлгын ба зүбөөр гаргашалгын хойноһоо *шанга хиналта хэхэ*, үрһэ хаяхэ нормо бага болгоһон, үрһые хулгайлһан ба үриһэн нюурнуудые шанга харюусалгада хабаадуулха;

г) колхоз бүхэндэ агротехническэ түсэбэй дүүргэхын ба хүдөө ажахын культурануудай ургасые дээшэлүүлхын түлөө агрономуудай үүргые ба харюусалгые дээшэлүүлхэ, тиихэдэ аймагай хүдөө ажахын таһагай главна агрономой зүбшөөлгүйгөөр тарилгые үнгэргэхэ, агротехническэ түсэбөөр байгуулагдаһан болзорнуудые ба агрохэмжээнүүдые хэнайшье болюулха ба һэлгүүлхэ ябадалые хорихо;

д) ороохото культурануудай, илангаяа олонжэлэй ногоонуудай үрһэнэй ажахые саашадаа бэхижүүлхэ тушаа хэмжээнүүдые абаха. Үрһэнэй участогуудта эгээл һайн газарнуудые таһалжа, районированна сортнуудай эрхим шанартай үрһөөр тэндэ тарилга хэхэ. Байгша оной майн 20 хүрэтэр болзор соо агрономуудай хүсөөр урда жэлнүүдтэ таригдаһан олонжэлэй ногоонуудай байдалые бүхыдэнь шалгалтые эмхидхэхэ, һайн байһан ногоонуудтай бүхы талмайнуудые үрһэнэй участок болгожо таһалха. Аймсемхозуудай ба ногоонуудай талаар үрһэнэй тусхай ажахынуудай хүдэлмэриин хүтэлбэрые һайжаруулжа, тэдэнэрэй хүдэлмэридэнь эмхидхэлэй ба агротехническэ туһаламжануудые саг үргэлжэ үзүүлхэ.

7. Үргэн мэргэжэлэй колхозно кадрнуудые бэлэдхэхэ түсэбөө дүүргэхэ, тэрэшэлэн таряанажалай бригадануудай хүдэлмэрилэгшэдэй агротехническэ һуралсал үргэнөөр эмхидхэхэ тушаа хэмжээнүүдые абахыень республикын хүдөө ажахын Министерствые, ВКП(б)-гэй айкомуудые ба аймгүйсэдкомуудые уялгалха. Тиихэдээ үндэр ургаса туйладаг хүдөө ажахын түрүүшүүлэй дүй дуршэлые шудалалгада тусгаар анхарал табиха. Тэрэ зорилгоор, хүдөө ажахын түрүүшүүлэй элидхэлнүүдые ба хөөрэлдөөнүүдые шагналгатайгаар курс-семинарнуудые болон таряанжалай хүдэлмэрилэгшэдэй суглаануудые үнгэргэхэ формонуудые хэрэглэхэ.

8. Байгша оной мартын турша соо МТС-үүд ба колхозуудай хабарай тарилгада бэлэн байһанние шалгаха гүрэнэй шалгалта үнгэргэхыень республикын хүдөө ажахын Министерствые, ВКП(б)-гэй айкомуудые ба аймгүйсэдкомуудые уялгалха. МТС-үүд ба колхозуудай хабарай полевой хүдэлмэринүүдтэ МТС-үүд ба колхозуудай бэлэдхэлгэдэнь сэгнэлтэ үгэхэдөө, тракторнуудай, мүн газарай хүрьһэ элдүүрилдэг, тарилга хэдэг ба хүдөө ажахын бусад машинануудай заһабарилгын түсэбэй дүүргэлтэдэ ба шанартань, үрһэ хааха, сэбэрлэхэ түсэбэй дүүргэлтэдэ ба тэдэнние тарилгын кондицида хүргэлгэдэнь, тэрэшэлэн тракторна болон таряанажалай бригадануудые саг үргэлжын составай хүдэлмэрилэгшэдөөр хангалгада ба тэдээндэ культурна ажаһуудалай зохид һайн услови байгуулгада (полевой стануудые, байрын вагончигуудые, бани болон улаан булангуудые заһабарилгала ба барилгада) анхаралаа табиха.

9. ВКП(б)-гэй айкомуудые, МТС-үүдые ба колхозуудай партийна эхин организацинуудые уялгалха гэбэл:

а) хүдөө ажахын культурануудай үндэр ургаса хуряаха, колхозуудые эмхидхэлэй-ажахын талаар улам саашадань бэхижүүлхэ ба колхознигуудай болон МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэдэй материальна хэмжээе дээшэлүүлхэ хэрэгтэ хабарай тарилгые саг соонь ба эрхим шанартайгаар бэлэдхэхэ ба эмхитэйгээр үнгэргэхэ ябадалай шиидхэхы удхашанартай байһанние ойлгуулхын түлөө колхозууд болон МТС-үүдтэ ниитэ-политическэ хүдэлмэрине үргэнөөр ябуулан, бүхы колхознигуудые, МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэдые ба хүдөө ажахын мэргэжэлтэдые ниитэ-политическэ хүдэлмэреэр хангаха. Тиихэ зуураа, Социалистическэ Ажалай Геройн нэрэзэргэ олгохо, правительственна шагналнуудые абаха, хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкэдэ хабаадаха условинууд болон хүдөө ажахын культурануудай үндэр ургаса хуряаһанай түлөө ажалай нэмэлтэ түлөөһэ үгэхэ тухай хуулиие колхознигуудта, МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэдтэ ба хүдөө ажахын мэргэжэлтэдтэ ойлгуулжа үгэхэ ябадалда тусгаар анхарал табиха;

б) СССР-эй Верховно Соведтэ хэгдэхэеэ байгаа һунгалтануудтай дашарамдуулан, ажалшадай политическэ эдэбхиин шэнэ дэбжэлтые толгойлхо ба хабарай тарилгые амжалтатайгаар бэлэдхэжэ, эмхитэйгээр үнгэргэхын, мүн 1950 ондо үндэр ургаса хуряахын түлөө колхозуудай, МТС-үүдэй, бригадануудай, звенонуудай ба тус тус колхознигуудай, МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэдэй ба хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй дунда социалистическэ мүрысөө эмхидхэхэ;

в) таряанжалай ба тракторна бригадануудай хүдэлмэрилэгшэдые культурнаар хангалгые эмхидхэхэ, уншалгын байшангуудай, клубуудай, улаан булангуудай, библиотекэнүүдэй хүдэлмэрине һайжаруулха, полевой станууд дээгүүр уранһайханай самодеятельностиин коллективүүдэй наадалгые ба кинокартинануудые харалгые саг үргэлжэ эмхидхэхэ.

10. Хабарай полевой хүдэлмэринүүдэй эхилхэтэй хамта, полевой стануудта түрүүшын хэрэгсэлэй эд товарнуудые худаллдаха нүүдэл наймаа эмхидхэхэ, колхознигуудые ба трактористнуудые медицинскэ талаар хангаха, колхоз бүхэндэ хүүгэдэй яслинуудые ба талмайнуудые байгуулха, полевой хүдэлмэринүүдтэ ябажа байгаа колхознигуудые ба МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэдые культурнаар хангаха хэмжээ-ябуулгануудые байгша оной февралиин 20 хүрэтэр хаража үзэхэ ба баталхые БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ даалгаха.

*
* *

Хабарай тарилгые эрхим шанартайгаар бэлэдхэжэ, эмхитэйгээр үнгэргэхэ, дайнай һүүлэй сталинска табанжэлые дүүргэхэ жэл болохо 1950 ондо хүдөө ажахын бүхы культурануудай үндэр ургаса абаха хэрэгтэ бүхы хүсэеэ элсүүлхыень бүхы коммунистнуудые ба комсомолецуудые, эрэгтэй эмэгтэй бүхы колхознигуудые, МТС-үүдэй, совхозуудай хүдэлмэрилэгшэдые, республикын хүдөө ажахын мэргэжэлтэдые ВКП(б)-гэй Обкомой пленум уряална.

Ц. ДАМДИНЖАПОВ

Саашанхи алхамууд

Советскэ хүнүүдэй амжалтануудынь, патриотическа хэрэгүүдынь манай орон соо угаа үндэрөөр сэгнэгдэдэг. ВЛКСМ-эй ЦК болбол залуу стахановецуудай зүблөө зарлажа, табанжэлэйнгээ нормые дүүргэһэн ажалай геройнууд — новаторнуудые уриһан байгаа. Мамбаров Бата түрэл заводойнгоо олон зуун залуу стахановецуудай зүгһөө түлөөлэгшөөр энэ зүблөөндэ эльгээгдэбэ...

«Чита—Москва» гэһэн гаршагтай поб ногоон шэнэ вагоной купе-таһалганууд соо олоншог хүнүүд бии хэбэртэй. Элдэб хөөрэлдөөнүүд болоно. Тээ пэгэхэды боноод лэ паровозой ханхинан хуугайлхань дуулдана. Мамбаров Бата вагоной сонхын хажууда газаа тээшээ харан, ехэ лэ юумэ бодон һууна. «Станци хүрэтэр намайе хэдэн хүн үдэшэбэ гээшэб. Баярлааб. Баһа эшээдшье үзэбэб. Громова Валя угаа урихан басаган гээшэ ха. Гарыем адхаад, миһэд гэһэн инаг шарайгаар хараад, «баяртай, һайн ябаарай» гэхэдэнь зосоомни ондоохоноор зөөлэржэ, нэгэ лэ жэгтэйхэн болоод байгаа һэн» гэжэ бодохо зуурань, Валиин хурса сагаахан шарай нюдэндэнь элеэр харагдана.

Гэнтэ «Та хаана хүрэтэр ошохобта» гэһэн асуудал хажууһаань дуулдаад орхиходонь, Бата юугээшье мэдэнгүйгөөр Валида харюусаһан шэнгеэр, аалиханаар «спасибо» гэжэрхёод, эшэһэндээ уб улаахан боложо, «Москва хүрэтэр ошохоби» гэжэ мэгдүүшэгээр хэлээд, бахардаһандаа тэрэ асуудалыень урдаһаань табяад орхино. Тиигээд удааншаг зугаалжа, нэрэ алдараа мэдэлсээд, һайса танилсаа һэн. Лебедев Петр Батадал адли Москвагай тэрэ зүблөөндэ ошохонь. Владивостогой судно бүтээлгын верфьдэ слесарьээр хүдэлмэрилдэг хүбүүн байгаа. Гүрэнэй хоёр ехэ нервын—түмэр замай, уһан замай залуу геройнууд мүнхэ наран Москва тээшэ зоринхой.

Вагоной сонхын хажууда хоёр хүбүүд үргэлжэ шахуу байжа, Эхэ һайхан оронойнгоо барагдашагүй ехэ баялигтай газар нютагайнь гайхамшагта панорамые хаража, ошотон байгаа зүрхэнүүдээ хүдэлгэн ябанад. Городууд, шэнэ тосхонууд, фабрика заводууд, колхоз совхозууд, комбинат МТС-үүд, ажалай бусалма долгин, ногоон торго үмдэжэ, үнгын сэсэг набшаар зүүгхэл хэһэн уужам ехэ хайда таһалгаряагүйгөөр харагдажа, киногой кадрнууд шэнгеэр түргэ түргэн гарана.

—Петр аа? Эсэгэ оронойманай баялиг иимэ байха гэжэ бидэнэр мэдэдэг байгаабди. Гэбэшье, бэеэрээ ябажа, нюдөөрөө хараха гээшэ ямар һайхан гээшэб! Жаргалай далайда тамаржа, зүрхэмни өөрһөө доһолно,—гэжэ барагдашагүй баярай хурса үгэнүүдые Бата хэлэнэ.

—Сүлөөтэ үедэ түрэжэ, заха хизааргүй ехэ жаргал эдэлһэн хүнүүд гээшэбди. Манай агалаг һайхан ажабайдалай түлөө хэдэн шэнээн ехэ, хатуу шэрүүн тэмсэл ябуулагдаһан байгааб. Тэмсэлэй илалтын ехэ хэшэгые бидэнэр эдлэн ябанабди,—гээд, Лебедев Батын үгэнүүдые бүри хүсэтэй болтон хэлэнэ. Советскэ хоёр залуу хүнүүдэй хэлэһэн сэдьхэлэйнь халуун эдэ үгэнүүд соо манай социалистическэ ороной гайхамшагта һайхан ажабайдалайнь бодото картина харагдана. Илаһан советскэ арад большевистскэ партиин, агуу ехэ Сталинай бүгэдые илагша туг доро ябажа, зохёон байгуулха ажалдаа гүн ехэ илалтануудые туйлаа. Коммунизм байгуулагшадай дүлэтэ хэрэгүүдынь хэзээдэ мүнхэл.

«Ябаһан хүн яһа зууха, хэбтэһэн хүн хээли алдаха» гээшэдэл, аян замда ябаһан хүнүүд олон юумэнүүдые ойлгон мэдэжэ абадаг. Пассажирнуудай һонирхолынь угаа ехэ. Сонхын хажууһаа хүнүүд таһарнагүй. Нэгэ үбгэншэг хүн наадантаяа холин «ээжэлэн һагад харая» гэхэдэнь, нүгөөдэнь «шагаабаряа буляалдахамнай хаяа» гээд, хүхэ молон болотороо энеэнэ. Хүхюу зугаанууд таһалгаряагүй орьёлно. Бата Петр хоёр хамаг юумые һонирхожо, заб сүлөөгүй хөөрэлдэнэ. Бэе бэеэ шоглоодшье абанад.

Паротодоорпни ябаа һаа, сэльхэл хүдэлгэмэ иимэ гоё һайхан юумэнүүдые хаража шадахагүй байгаахабди. Манайш паровозууд ондоохон лэ газараар ябадаг ха юм даа. Шимни түмэр замайхидые хүнжэлхэ ёһотой хүн байнаш, — гэжэ Мамбаров хүхинэ.

— Далай гээшэмни баһал ондоохон юм. Пароход дээрэшни паровозуудшье байхадаа Солохо. Шимни буруушагаар дуугаржа, ёһотой корабль харагүйгөө мэдүүлжэ байнаш. Тэндэ ябаа һаа, баһал олон гайхамшагта юумэнүүдые хараха байгааш. Советскэ пароходуудаа, тэдэнэй баатар командануудые үзэхэһөө гадна, далайлахи советскэ ехэ хүсэнүүдые хараха байгаалши, — гээд, Лебедев Батые торгон хэлэнэ.

Үргэн ехэ замаар ябажа, үзэсхэлэнтэ олон юумэнүүдые үзэһөөр, гайхамшагта һайхан Эхэ оронойнгоо гүн ехэ зүрхэн бологшо Москвада хүрэжэ ерэбэд. Агуу ехэ столицын агалаг һайхан шарайнь тодоор харагдана. Москвагай уужам гоё үйлсэнүүд, оло олон сэсэглигүүд, үнэтэ һайхан ордонгууд, үйлэдбэриин ехэ газарнууд, Кремлиин улаан номин алтан одонууд бүгэдын сэдьхэлдэ барагдашагүй баяр, унтаршагүй омогорхол түрүүлжэ, советскэ гүрэнэй нангин городой баатар ехэ хүсэ шадалыень гэршэлэн байгаа һэн...

Залуу стахановецуудай — новаторнуудай зүблөөн эхилжэ, шухалын шухала асуудалые зүбшэн хэлсэбэ. ВЛКСМ-эй ЦК-гэй хүдэлмэришэн залуушуулай таһагые даагша элидхэл хэжэ, дайнай һүүлшын сталинска табанжэлэй түсэбые үлүүлэн дүүргэхын түлөө тэмсэлдэ ленинско-сталинска комсомолой гэшүүдэй, бүхы советскэ залуушуулай эдэбхитэйгээр оролсожо, социалистическэ мүрысөөнэй ашаар туйлаһан патриотическа хэрэгүүдээрээ Эхэ ороноо баярлуулһыень хэлэбэ.

Ленинградай, Украинын, Уралай, Казахстанай ба бусад олон түлөөлэгшэд үгэ хэлэжэ, Эхэ орон соомнай ябуулагдажа байгаа агуу ехэ үүсхэн байгуулхы хүдэлмэриин гэрэлтэ панорамые нээн харуулбад. Залуу хүдэлмэришэдтэ зорюулагдаһан урялагай уншагдаһанай һүүлээр, ехын ехэ баярай долгин орьёлжо, социалистическэ оронойманай түг түмэн залуу патриодуудай түлөөлэгшэд хүл дээрээ зогсожо, инаг багша Сталинда баяр хүргэһэн амаршалгын хүсэтэ альгаташалганууды хэбэ. «Агуу ехэ Сталинда алдар соло!» гэһэн уряа хүсэтэйгөөр сууряатана.

Мамбаров Батын үзэһэн, дуулаһан юумэнүүд угаа ехэ «Москва ерэжэ, хамаг юумые харабаб. сонособоб. Ямар ехэ золтой хүн гээшэбиб» гэжэ һанаһаар Бата бусад түлөөлэгшэдтэй хамта Москва городые үзэнэ. Горькиин нэрэмжэтэ гоё һайхан үйлсэ алдарта Улаан Талмайһаа эхилнэ. Энэ үйлсөөр үй түмэн машинанууд, автобусууд, троллейбусүүд гүйлдэнэ. Үнгэ бүриин хубсаһа үмдэһэн хүнүүд иишэ тиишээ яаралтайгаар ябапад. «Москва» гэжэ арбан табан дабхар гостиница яларна. СССР-ой Министрнүүдэй Соведэй ехэ байшан дээрэхи гүрэнэй ехэ улаан туг намилзана. Московско Соведэй байшангай нюур таладахи гоё һайхан фонтанһаа аадар шэнгеэр уһан шэдэжэ, наранай элшэ гэрэлһээ үнгэ бүриин һолонго татана, хажуудаа байһан сэсэглигүүдэй янза янзын ургамалнуудые сүршэнэ.

Батын баясхаландань, һонирхолдонь хизаар байхагүй. Юумэ бүхэниие тайлбарилан, бүри гүнзэгыгөөр мэдэхые оролдожо, олон шэнэ юумэнүүдые ойлгон абаа. Театр, музей ба паркнуудаар, Сталинай нэрэмжэтэ заводоор ябажа, илалта түгэс амисхалаар нэбтэрһэн столицын гайхамшагта ажабайдалтай танилсажа, баярай фонтанаар зүрхэниинь сохилон байгаа һэн...

Москваһаа ерэһэн сарһаа хойшо Мамбаров Батын ажал хүдэлмэридэ бүри ехэ алхамууд хэгдээ. «Шэнэ юумые мэдэрэн хүдэлмэрилхэ..» гэһэниие һанажа, Бата өөрынгөө үйлэдбэриие, олониты хүдэлмэриие урда урданайхиһаа шадамараар ябуулжа, шэнэ амжалтануудые туйлаа. «Үйлэдбэриин культура гээшэ юунһээшье шухала юм. Энэ хэрэг Сталинай нэрэмжэтэ Московско заводто иланхаяа һайнаар табигданхай. Бидэнэр үйлэдбэреэ эрхим культуратай болгохын түлөө үргэлжэ тэмсэхэ ёһотойбди» гээд Бата нүхэдтөө хөөрэдэг һэн.

Агуу ехэ Октябрьска социалистическэ революциин 32-жэлэй ойдо бэлэдхэл эхилжэ, социалистическэ мүрысөөнэй долгин шэнэ хүсэтэйгөөр бусалба. Батын бригадынхид шэнэ уялгануудые нэмээн абажа, найдууһан үгэдөө хүрэхын түлөө хэзээ хэзээнэйхиһээ шанга тэмсэл ябуулбад. Хүдэлмэриин сагай эхилхын урда тээ Батын бригадын хамаг юумэ бэлэн болонхой, хүдэлмэриинь фронт дүүрэн бэлэдхэгдэнхэй байдаг һэн. Паровоздохи машинын хабсаралгые шэнэ прогрессивнэ нормоор хараалагдаһан сагта орходоо хэдэн дахин түргөөр хэжэ, үйлэдбэриин бүтээсые гурбанһаа үлүү ехэ болгожо шадаа.

— Энэмнайшье хизаар бэшэ даа. Гурбан зуунһаа дээшээ барагдашагүй олон тоонууд бии ха юм, — гээд, Бата зоригтойгоор хэлэнэ.

Мамбаров Батын байдаг таһалга соо нилээд олон хүнүүд сугларанхай. Хүбүүнэйнгээ 20 наһа гүйсэһэнтэй дашарамдуулан, Улаан Октябриин агуу ехэ һайндэрөөр айлшалжа ерэһэн Батын эсэгэ, эхэ — Мамбар Чимитма хоёр тэдэнэй дунда бии. Виктор Павел Валя гурбан заводской газетын һайндэрэй номерые абажа, «Манай бэлэгүүд»: гэһэн гаршагтай статья соо «Заводой суута стахановец, түмэр замай техникумэй студент — заочник Мамбаров Бата арбан жэлэйнгээ нормые дүүргэжэ, Эхэ орондоо эрхим бэлэг бариба» гэжэ уншанад.

*) Үргэлжэлэл. Эхининь 8, 9, 10, 11 ба 12-дохи номернуудта.

Аюулгүйн Соведтэ

НЬЮ-ЙОРК. Гоминдановска бүлэгэй түлөөлэгшые Аюулгүйн Соведһээ гаргаха тухай Советскэ Союзай резолюциие зүбшэн хэлсэлгэдэ зорюулагдажа, январиин 12-то Аюулгүйн Соведэй заседани болоо. Аюулгүйн Соведтэ түрүүлэгшэ байһан уялгаяа гоминдановска түлөөлэгшэ тус заседаниин эхин дээрэ Кубын делегадта үгөө.

Тэрэнэй һүүлээр Советскэ Союзай түлөөлэгшэ ерэжэ, столдо һууряа эзэлбэ.

Холбоото Штадуудай, Англиин ба Франциин түлөөлэгшэд заседани дээрэ үгэ хэлэхэдээ, гоминдановска бүлэгэй түлөөлэгшые Аюулгүйн Соведтэ байлгаха һэдэлгэ гарган, элдэб эсын хооһон шалтагуудые дурдажа үргэлжэлөө.

Францускэ правительство Хитадтахи байдал тушаа «өөрынгөө һанамжые үшөө хэлээдүй», тиимэһээ СССР-эй делегациин резолюциие буруушаажа голосовалха байнаб—гэжэ Франциин түлөөлэгшэ Шовель мэдүүлбэ.

Аюулгүйн Соведтэ «Цзян Тин-фу гэгшые түлөөлэн эльгээһэн правительствые» Холбоото Штадууд мэдэрһээр байна, тиимэһээ СССР-эй делегациин резолюциие буруушаажа голосовалха байнаб, — гэжэ Холбоото Штадуудай түлөөлэгшэ Гросс мэдүүлбэ.

Англиин түлөөлэгшэ Кадоган советскэ дурадхалые буруушаажа сэхэ хэлээгүй болобошье, СССР-эй делегацяар табигдаһан асуудал «зүбшэн хэлсэлгэ арай эртэ байна» гэжэ мэдүүлээ.

Индиин делегат хадаа СССР-эй резолюци тушаа өөрынгөө делегациин хараа бодол тухай юушье хэлээгүй. Зүгөөр, зүбшэн хэлсэлгын гуримые заһаха ба нэмээхэ шухала, энэ зорилгоор тусхай комитет тогтоохо һэмди гэһэн байна.

СССР-эй түлөөлэгшэ Я. А. Малик үгэ абаба. Гоминдановска түлөөлэгшые далдалагшад ба үмөөрэгшэд тушаа эрид шууд шүүмжэлэл хээд, гоминдановска түлөөлэгшые Аюулгүйн Соведһээ гаргаха тухай Советскэ Союзай эрилтые найруулаа.

Зарим правительствонууд гоминдановска бүлэгэй үлэгдэлнүүдтэй харилсаагаа таһалһан ба Хитадай Арадай республикын арадай Центральна правительствотай дипломатическа харилсаануудые тогтооһон болобошье, гоминдановска бүлэгһөө хагасахаар үшөө шиидээдүй байһаар, энэнь Аюулгүйн Соведэй үнгэрэгшэ заседани дээрэ ажаглагдаһан байгаа. Зарим оронуудай правительствонууд өөрынгөө гадаадын хэрэгүүдэй министрын гараар дамжуулан Хитадай Арадай республикын арадай Центральна правительствые мэдэрхэ тухай ното эльгээһэн аад, харин нүгөөдэ гараараа — Аюулгүйн Соведтэхи түлөөлэгшынгөө гараар гоминдановска бүлэгэй түлөөлэгшые дэмжэжэ голосовалба. Энэнь тон аягүй байна.

Иимэ ябуулганууд английска хэлэн дээрэ юун гэжэ нэрлэгдэхэ байһыень англичанинууд ба американецууд һайса мэдэхэ юм бэзэ. Ород хэлэн дээрэ болоо һаа, иимэ ябуулганууд хадаа хоёр нюуртай ябадалай политика, нюур сахилгын политика гэжэ нэрлэгдэдэг. Гэхэтэй хамта, зарим гүрэнүүдэй, нэрлэн хэлэбэл Англиин, засаг баригшадай иимэ политикань хэниие шье гайхуулхагүй байна. Тус ороной засаг баригшад хоёр нюуртай гэжэ үнинэй суурда гаранхай юм.

Уласхоорондын иимэ шухала асуудалые хаража үзэхэ ба энээн тушаа шиидхэбэри гаргахадаа, Аюулгүйн Соведэй баримталха гол зүйлынь юун байхаб гэхэдэ, уласхоорондын хэрэгүүдтэ ба бусад гүрэнүүдтэй харилсаануудта Хитадые ба хитад арадые түлөөлһэн правительствоор мэдүүлэгдэһэн хүсэл болоно. Хитадай Арадай республикын арадай Центральна правительство хадаа тиимэ правительство мүн болоно, — гэжэ Я. А. Малик мэдүүлбэ.

* * *

НЬЮ-ЙОРК. Гоминдановска бүлэгэй түлөөлэгшые Аюулгүй Соведһээ гаргаха тухай Советскэ Союзай резолюциие зүбшэн хэлсэлгэ тус Соведэй январиин 13-най заседани дээрэ үргэлжэлөө.

Хитад арадай ба тэрэнэй правительствын хуулита эрилтые дэмжэхээ арсажа Кубын, Экводорой ба Египедэй делегадуудай үгэ хэлэһэнэй һүүлээр, январиин 10-да СССР-эй делегациин дурадхаһан резолюциин проект голосованида табигдаа.

Советскэ проектын түлөө гурбан делегаци, тэрэ тоодо Хитадай Арадай республикатай дипломатическа харилсаануудые тогтооһон Индиин делегаци голосовалһан байна. Хитадай Арадай республикатай дипломатическа харилсаануудые тогтоохо хүсэлэнгөө правительствонуудайнь һаяхан мэдүүлһэн Англиин ба Норвегиин делегацинууд голосовалха үедэ һаналаа бариба, арадай хуулита правительство Аюулгүйн Соведтэ түлөөлэгдэхэ ёһотой гэһэн хитад арадай хуулита эрилтые хангалгада һаад хэхэ гэһэн американска эсэргүүсэлтые үнэндөө дэмжэбэ. США-гэй, Франциин, Экводорой, Кубын, Египедэй делегадууд советскэ резолюцида эсэргүү голосовалаа.

Гоминдановска бүлэгэй түлөөлэгшынь Аюулгүйн Соведһээ зайсуулагдаха хүрэтэр советскэ делегаци Аюулгүйн Соведэй хүдэлмэридэ хабаадахагүй, тэрэшэлэн гоминдановска бүлэгэй түлөөлэгшын хабаадалгатайгаар абтаһан Аюулгүйн Соведэй ямаршье шиидхэбэриие хуулита гэжэ Советскэ Союз мэдэрхэгүй ба тиимэ шиидхэбэриие хэрэгсээхэгүй гэжэ Малик мэдүүлээ.

Малигай мэдүүлгэ хэһэнэй һүүлээр, советскэ делегаци Аюулгүйн Соведэй заседаниһаа гаража ошоһон байна.

ФУЦЗЯНЬСКА БАНКЫН ГОНКОНГСКО ТАҺАГАЙ МЭДҮҮЛГЭ

ШАНХАЙ. «Синьвэньжибао» газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, Фуцзяньска провинциальна банкын гонконгско таһагай захиргаан ба албахаагшадай мэдүүлгэ дотор иигэжэ хэлэгдэнэ: «арадай правительствода тушааха хүрэтэрөө гүрэнэй эд зөөри ба документнүүдые бүтэн бүрин байлгахыень Гонконгдохи гоминдановска чиновнигуудта дурадхаһан Хитадай Арадай республикын арадай Центральна правительствын захирганай Соведэй премьер-министр Чжоу Эньлайн директиватэй зохилдуулан хүдэлмэрилхэбди».

Арадай банкын эрхилэгшэ Нань Хань-чень Гонконгдохи гоминдановска ондоо элдэб банкнуудта мүн тиимэ захиралтануудые үгэһэн байна.

Чан Кай-шиин бүлэгтэй харилсаагаа 1949 оной эсэстэ таһалһан ба тэрэ гэһээр гоминданда мүнгэ үгэхээ арсаһан Фуцзяньска провинциальна банкын байшан дээрэ мүнөө Хитадай Арадай республикын туг мандажа байдаг.

Тэндэхи гоминдановска ондоошье банкнуудай захиргаан ба албахаагшад мүн иимэл хараа бодолтой, тиигээд Хитадай арадай правительствоор эдэ банкнуудые тушаан абахыень хүлеэжэ байнад, —гэжэ мэдээсэнэ.

ФОРМОЗОЙХИДОЙ ЭРИЛТЭ

ТОКИО. Японидо- ажаһуудаг формозойхидой ассоциаци хадаа гоминдановецуудта США-гэй зүгһөө туһаламжа үгэлгэсэ дары зогсоохыень ба гоминдановска бүлэгэй талада дайлалдаха гэжэ Формоза ошоһон японско офицернүүдые хэһээхыень эринэ. Тэрэшэлэн Формозые Хитадтай нэгэдхэхэ эрилтэ хэнэ.

ИНДО-ХИТАДТАХИ ФРАНЦУЗСКА ЗАСАГААРХИДАЙ МУУХАЙ ААША

ШАНХАЙ. Индо-Хитадтахи французска засагаархид хадаа тэндэ зугадажа ошоһон гоминдановска сэрэгүүд тушаа хэмжээ абахабди гэһэн найдуулгаяа эбдэбэ гэжэ «Дагунбао» газетэ бэшэнэ. Арадай-сүлөөлэлгын армяар бута сохигдоһонойгоо һүүлдэ Бай Цзун-сиин 27 мянган хүнтэй сэрэгүүд Индо-Хитад тээшэ сухариха баатай болоод байхадань, Французска засагаархид тэдэ сэрэгүүдэй зэбсэгүүдыень хуряахабди гэжэ найдууһан байгаа. Гэбэшье, гоминдановска сэрэгүүдэй тэдэ үлэгдэлнүүдэй зариманиинь гурбан пароход дээрэ һуулгагдажа, Хайнань арал тээшэ эльгээгдээ, харин зариманиинь — нюусаар Бао Дай гэгшын армида оруулагдаа.

Моденэдэхи шуһата событинууд тушаа

РИМ. Коммунистнууд ба социалистнууд—депутадуудай, сенаторнуудай делегаци Модена городой прокурортой уулзажа, Моденэдэхи январиин 9-нэй буудалгануудтай дашарамдуулан, «зорюута алалга хэһэндэ» гэмнэгдэһэн Моденын префект Лаур, полициин начальник Муско ба полициин начальнигай орлогшо Джулиана гэгшэдэй хэрэгые тус прокурорто барюулба.

Энэ хэрэгтэнь олон тоото документнүүд ба элирхэйлэлгэнүүд хамжуулагданхай. Дурсагдаһан хэрэгтэ 142 депутадууд ба 68 сенаторнууд—коммунистнууд, социалистнууд ба дулдыдангибэшэ хүнүүд гар табиба.

* * *

РИМ. Металлистнуудай профсоюзай ба «Фондерие Риуните Орсинин» заводуудай дирекциин хоорондохи конфликтые шиидхэхэ тухай Моденэдэ хэлсээн туйлагдаа гэжэ газетэнүүд мэдээсэнэ. Эдэ заводуудые хааһан ябадал январиин 9-нэй демонстрациин шалтагаан болоһон байгаа. Хэлсээнүүдые хэһэнэй эсэстэ, тэндэхи промышленнигууд өөһэдынгөө ультимативна эрилтэнүүдһээ (бүхы хүдэлмэришэдые ажалһаань гаргаад, удаалуулан өөһэдынгөө дураар шэнэ хүдэлмэришэдые шэлэн абаха эрилтэнүүдһээ) арсаха баатай болоо.

Англиин консервативна партиин центральна совет болбол һунгуулиин урда тээхи кампаниие үнгэргэхын тула американска «Чейз нейшнл бэнк» гэжэ банкаар дамжуулан 10 миллион доллар абаба.

(Гадаадын хэблэлһээ).

ДАЙ ҮҮДХЭГШЭ № 1 ХҮН ҺУНГУУЛИИН УРДА ТЭЭХИ КАМПАНИДА БЭЛЭДХЭЖЭ БАЙНА.

А. Житомирскиин фотомонтаж («Литературна газетэһээ» абтаба).

Үмхи капитализмын түлөөлэгшэ,
Өөдэлхөө болиһон гуйранша,
Үлэнхэ зүнтэг господин
Уолл-стридэй хажууда
Үбдэг дээрээ һүхэрбэ:
«Дай хүүлхэ гээ юм һаа
Доллараар амыем тоһодыш.
Тиигээгүй һааш хосорхолби,
Тэсэхэ аргам барагдахал.
Засагшье гартам орохогүйл,
Захяа заабариш дүүргэгдэхэгүйл»,—
Гэжэ байжа гэмэрнэ,
Баха шэнгеэр бархирна.
Амгалан найрамдал хүсэгшэ
Арадай сухалай нюдарга
Бүглэртэрынь тэрэни ёборхол,
Бодохоо болиторынь нюдархал.

Ш. НИМБУЕВ.

Олониитын дуулаха эрхим дуунай конкурс

БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи искусствын хэрэгүүдые эрхилхэ Управлени ба БМАССР-эй советскэ композиторнуудай Союз болбол олониитын дуулаха эрхим дуу зохёолгын конкурс соносхобо.

Конкурс халаа республикын театрнуудай, филармониин болон уранһайханай самодеятельностиин репертуарай идейнэ хэмжээе дээшэлүүлхэ зорилготой.

Ленин—Сталинай партиин ударидахы үүргэ тухай, колхозно деревниин, промышленностиин болон культурын эрхим хүнүүдэй ажалайнь габьяанууд тухай, дай үүдхэгшэдтэ эсэргүү хүн түрэлтэнэй демократическа хүсэнүүдэй тэмсэл тухай темэдэ зохёогдоһон, олониитын дуулаха дуунууд конкурсда абтаха байна.

Бурят-Монголой поэдүүдэй зохёолнуудһаа, мүн республиканска газетэнүүдһээ материалнуудые дуунуудай текстнүүд болгон хэрэглэжэ болохо.

Идейнэ болон уранһайханайнгаа талаар үндэр шанартай, эрхим һайн дуунуудай түлөө, доро дурсагдагша шангууд тогтоогдобо:

1-дэхи шан—4000 түхэриг (нэгэ);
2-дохи шан—3000 түхэриг (нэгэ);
3-дахи шан—2000 түхэриг.

Дуунай аялга болон рояль дээрэ наадаха хүгжэмын авторай девизтэйгээр эльгээгдэхэ ёһотой.

Мүн амяраа конверт соо автор өөрынгөө девиз, фамили, нэрэ, обог ба адрес бэшээд, БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи искусствын хэрэгүүдые эрхилхэ Управлениин адресаар, конкурсын жюриин секретарьта эльгээхэ ёһотой.

Колхоздо шэнэ клуб баригдаба

Сэлэнгын аймагай Үбэр-Зөөхэйн сомсоведэй «III Интернационал» колхоздо типовой, 200 хүнэй һууха һууритай шэнэ клуб баригдаба. Гадна, эндэ библиотекэ, уншалгын зал эмхидхэгдэнхэй. Клубтань уранһайханай самодеятельностиин коллектив хүдэлмэрилжэ эхилээ.

В. Бадашкеев.

Малшадай гүүртэ радиотой болоо

ХЭЖЭНГЭ. Чесаный сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозой малшадай гүүртэ дээрэ «Родина» гэжэ радиоприемник табигдаба. Малшад элдэб һонин радиодамжуулгануудые ехэ һонирхолтойгоор шагнажа байна.

Д. Имеев.

Улаан булан эмхидхэгдэбэ

Хэжэнгын аймагай Дээдэ Худанай сомоной Молотовой нэрэмжэтэ колхозой малшадай гүүртэ дээрэ улаан булан эмхидхэгдээд, хүдэлмэрилжэ эхилэнхэй. Мүн эндэ радио бии болонхой.

П. Содбоев.

* * *

Мухаршэбэрэй аймагай Сутайн сомоной Молотовой нэрэмжэтэ колхозой тарян ажалай 1-дэхи бригада өөрын улаан булантай болоо. Энэнь комсомолецуудай үүсхэлээр эмхидхэгдээ.

Үбэлэй сагта улаан булангайнгаа амжалтатайгаар хүдэлмэрилхын тулада комсомолецууд ехэ оролдолго гаргана. Тэрээнээ культурна һайнаар шэмэглээ. Плакадууд, лозунгнууд болон элдэб зурагууд, мүн шатар, домино гэхэ мэтын нааданууд бии. Гадна, библиотекэ хүдэлмэрилнэ. Залуушуулһаа гадна үбгэд хүгшэд ерэжэ ном, газетэ болон журналнуудые уншадаг болоо.

Б. Содномов.

Малшадта туһална

Хасууртайн долоон жэлэй һургуулиинхид колхозуудай малшадта культурна туһаламжа һайнаар үзүүлнэ. Жэшээнь, 6—7-дохи классуудай һурагшад «Победа» колхозой һүнэй-товарна фермын холын гүүртэнүүдтэ санаар гаржа, хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэнэ. Мүн һургуулиин багша нүхэр М... шанов колхозно-совхозно ниитын ашаг шэмэтэ малажалые хүгжөөхэ гын гурбан жэлэй түсэб тухай малшадта элидхэл хэһэн байна.

Һургуулиинхид саашадаашье энэ хүдэлмэреэ үргэлжэлүүлхэ юм.

Б. Намжилов.

Харюусалгата редактор
Д. Д. ЛУБСАНОВ.

РЕДАКЦИИН АДРЕС: Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. (ТЕЛЕГРАФНА АДРЕС: Улан-Удэ Унэн), ТЕЛЕФОНУУД: отв. редактора—23; АТС—1-80, зам отв. редактора—7-85; отв. секретаря 3-23; отделов партийной и комсомольской жизни, культуры и быта—4-52; пропаганды и агитации—7-85; сельского хозяйства, промышленности и транспорта—6-84; переводов—3-23; писем трудящихся и информации—6-84 (2 зв.); об'явлений 2-64 (2 зв.): Для междугородных переговоров—16.

Н—02213. Типография Управления полиграфии, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10.000